

کَفَلْتَهُمْ

نشریه مرکز ملی گفتگو، مناظره و آزاداندیشی
ویژه‌نامه مسابقات تخصصی مناظره دانشجویان ایران (تعاون؛ فرصت‌ها و چالش‌ها)
آبان‌ماه ۱۳۹۹

مسابقات تخصصی مناظره دانشجویان ایران

تعاون؛ فرصت‌ها و چالش‌ها

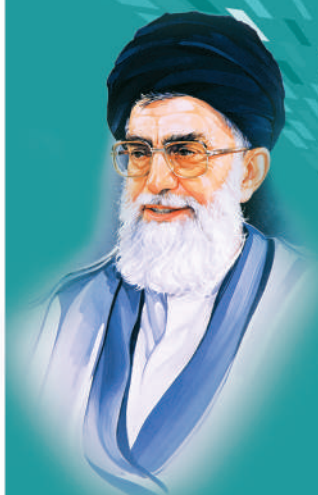
فهرست

- ۳ توسعه اقتصادی نیازمند حضور فعال نخبگان و خصوصا جوانان در عرصه‌های اجرایی و نظری است
- ۳ وقتی گفتگو ایجاد شود، مشارکت و سرمایه اجتماعی بالا می‌رود
- ۴ این تجربه ارزشمند ما را نسبت به تداوم این مسیر بیش از پیش امیدوار کرد
- ۴ مناظرات دانشجویی حرکتی جدید در ترویج بخش تعاونی
- ۵ مسابقات از نگاه داوران
- ۶ معرفی مسابقات مناظره دانشجویان ایران
- ۷ هشت دوره مسابقات ملی مناظره دانشجویان ایران
- ۸ نگاه آماری به مسابقات مناظره دانشجویی ویژه تعاون
- ۹ هیئت داوران مسابقات مناظره دانشجویی ویژه تعاون
- ۱۰ جدول مسابقات در یک نگاه
- ۱۲ معرفی تیم‌های راه‌یافته به مرحله یک چهارم مسابقات
- ۱۴ مسابقات در قاب تصویر
- ۱۶ چکیده مناظرات برگزار شده
- ۴۲ روند اجرای مسابقه مناظره (اینفوگرافی)

گفتگو (ویژه‌نامه مسابقات مناظره دانشجویی ویژه تعاون؛ فرصت‌ها و چالش‌ها)

- صاحب امتیاز: سازمان دانشجویان جهاددانشگاهی
- مدیر مسئول: مهدی عباسی
- سردبیر: مهدیه شاه‌نظری اول
- طراح و صفحه‌آرا: سعید صحابی
- تحریریه: سیدوحید افتخارزاده، مهدی عارفان، سجاد ستایشی، فائزه پوراکبری، زینب عرب
- با تشکر از:

- همکاران سازمان دانشجویان: وجیهه ابوطالبی کوشکنو، محسن ایلخانی، لیلا عابدی، علی طباطبایی لطفی
- همکاران معاونت امور تعاون وزارت تعاون، کار، رفاه و تامین اجتماعی: محمد شیواپور، صادق مشهدی بابایی، بهزاد سام دلیری، علی غلامی

بدون فضای انتقادی سالم و بدون آزادی بیان و گفت و گوی آزاد با «حمایت حکومت اسلامی» و «هدایت علما و صاحب‌نظران»، تولید علم و اندیشه دینی و در نتیجه، تمدن‌سازی و جامعه‌پردازی، ناممکن یا بسیار مشکل خواهد بود.
مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی)

موضوع:
تعاون؛
فرصت‌ها و
چالش‌ها
آبان‌ماه ۹۹

وقتی گفتگو ایجاد شود، مشارکت و سرمایه اجتماعی بالاتر می‌رود.

دکتر عیسی علیزاده

معاون فرهنگی جهاددانشگاهی

توسعه اقتصادی نیازمند حضور فعال نخبگان و خصوصاً جوانان در عرصه‌های اجرایی و نظری است

محمد جعفر کبیری

معاون امور تعاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

بسیاری از فلاسفه و حکمای ما معتقدند که گفت‌وگو یک عمل اخلاقی محسوب می‌شود. انسان‌های متواضع حاضر هستند فارغ از نتیجه‌ای که به دست می‌آید، درباره عقایدشان گفت‌وگو کنند و آنها را به بوت‌نقد بگذارند؛ چه طرف مقابل قانع شود، چه نشود. همین که فرد حاضر به گفت‌وگو می‌شود یک عمل اخلاقی انجام می‌دهد. مسابقات مناظره به دو دلیل توانسته است جای خودش را باز کند و با استقبال دانشجویان مواجه شود؛ یکی این است که گزاره‌هایی که شورای علمی تصویب می‌کند، گزاره‌هایی است که همه ذائقه‌ها را در برمی‌گیرد و تنها در یک حوزه نیست و فارغ از مباحث روزمره دانشجویان در دانشگاه نیست و دوم این‌که به نظر من، جهاددانشگاهی در فعالیتهای این‌چنینی مقبول است. به نظر من، اگر مجموعه دیگری مسابقات را برگزار می‌کرد، این اندازه استقبال نمی‌شد، چون طیف دانشجویانی که در دانشگاه هستند، به بی‌طرفی و دغدغه‌های جهاددانشگاهی واقفانند.

وقتی گفت‌وگو ایجاد شود مشارکت و سرمایه اجتماعی بالاتر می‌رود. واقعاً سرمایه اجتماعی چیزی است که خیلی‌ها می‌گویند از قدرت نظامی هم برای کشور مهم‌تر است.

آموزه بهره‌مندی از ظرفیت عظیم دانشگاهیان می‌تواند راهگشای بسیاری از مشکلات و مسائل کشور باشد. اقتصاد تعاونی نیز به‌عنوان دومین رکن اقتصادی ایران اسلامی از این نیاز مستثنی نیست. لذا ارتباط دوسویه و موثر با اعضای هیئت علمی و دانشجویان کشور از جمله مهم‌ترین برنامه‌های ترویجی معاونت امور تعاون در نظر گرفته شده است. در همین راستا برگزاری اولین دوره مسابقات تخصصی مناظره دانشجویی در حوزه تعاون، آغازی است بر حضور پر شور و موثر دانشجویان کشور در عرصه اقتصاد تعاون و آشنایی این بدنه علمی و تخصصی با مسائل و چالش‌های این بخش عظیم اقتصادی. امیدوارم با توسعه حضور دانشجویان در این عرصه شاهد توجه گسترده‌تر نخبگان دانشگاهی نسبت به اقتصاد تعاونی باشیم.

از سوی دیگر برقراری فرهنگ نقد و گفتمان خاصه در عرصه‌های سیاستگذاری و برنامه‌ریزی یکی از ملزومات توسعه هر کشوری است و چه نیکوست اگر این فرهنگ، خاصه در میان نخبگان و متخصصان جامعه ترویج شود.

این تجربه ارزشمند ما را نسبت به تداوم این مسیر بیش از پیش امیدوار کرد

مهدی عباسی

سرپرست سازمان دانشجویان جهاد دانشگاهی

مناظرات دانشجویی حرکتی جدید در ترویج بخش تعاونی

دکتر البرز محمدی

مدیرکل تعاونی‌های تولیدی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

بخش تعاون در کشور ما چند سالی است توانسته با برنامه‌های مدون، منظم و مستمر و هم‌بطن با دو رویکرد شفافیت و توسعه نوآوری، حرکت‌های بدیعی را در این بخش آغاز کند. می‌توان امیدوار بود که بخش تعاونی با برخورداری از این برنامه‌های اصولی و زیرساختی بتواند در بخش‌های مهم اقتصادی بالاخص در حوزه‌های نوآوری، اقتصاد دانش‌بنیان، اشتغال هدفمند و توسعه بازار با رویکردی مبتنی بر رسته‌ها و ایجاد زنجیره ارزش، سهم مطلوبی را کسب نماید.

در این میان البته مشکلی اساسی وجود دارد و آنهم اینکه عدم باورمندی بسیاری از مسئولین و تصمیم‌گیران و همچنین عدم شناخت مناسب این بخش میان دانشگاهیان و جامعه، علی‌رغم گذشت چندین دهه از فعالیت رسمی این بخش در کشور به‌وضوح مشهود است.

این خلاء علی‌رغم برنامه‌های خوب و منسجم وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به‌علت فقدان ترویج مناسب در بین اقشار پیش‌گفته، تحقق و پیشبرد برنامه را با مشکل و کندی مواجه می‌نماید. در این رابطه معاونت امور تعاون در دو سال اخیر برای جبران و پوشش مناسب این بخش به‌خصوص میان جوانان و اقشار تحصیل‌کرده به حرکت‌های جدید ولی جدی اقدام کرده است. از این دست برنامه‌ها می‌توان به راه اندازی مراکز منتا برای توسعه اخلاقیت و نوآوری و همچنین حرکت‌های زیرساختی ترویجی مانند ایجاد اندیشکده تعاون با همکاری صاحب‌نظران این حوزه اشاره کرد.

یکی دیگر از برنامه‌های مهم ترویجی برگزار شده که توانسته است نقش نیکویی در جهت شناخت حوزه تعاون میان جوانان و افراد تحصیل‌کرده ایفا نماید، برنامه مناظرات تخصصی تعاون با حضور دانشجویان و علاقه‌مندان این حوزه در سطح دانشگاه‌های کشور بوده است.

از آنجا که اینجانب داور مناظرات را بر عهده داشتم، به‌خوبی متوجه حساسیت موضوع میان دانشجویان عزیز شده‌ام. برای اینجانب به‌عنوان کارشناس بخش تعاون، مشاهده دانشجویانی که با وسواس و دقتی بالا برای احصاء کلیدواژه‌های اصلی مربوط به بحث فی‌مابین به نقدوبررسی یکدیگر می‌پرداختند، بسیار لذت‌بخش بوده است.

تازگی مطالب عنوان‌شده از طرف اکثر دانشجویان و اهمگامی مطالب با مباحث روز دنیا یکی از برجسته‌ترین نکات این مناظرات و همچنین نقد اساسی به مدل تعاونی و قیاس آن با کشورهای دیگر از نکات جالب توجه آن بوده است.

در هر صورت، ترویج تعاون و شناساندن شکل واقعی و مدل اصلی آن در کشور هنوز در ابتدای راه است. ولی با شکلگیری این قبیل برنامه‌های اثرگذار می‌توان به آینده این بخش اقتصادی مردم‌محور، میان‌احاد مردم و جامعه خوشبین بود. امیدوارم آن روز نزدیک باشد. انشاءالله.

سازمان دانشجویان ایران قریب یک دهه است که با برگزاری مسابقات ملی مناظره دانشجویان ایران، برای شکوفایی فرهنگ و اخلاقی گفت‌وگو، تفکر نقاد و خلاق و اندیشه‌ورزی میان دانشجویان کشور می‌کوشد. استقبال گسترده دانشجویان، توجه صاحب‌نظران و نخبگان دانشگاهی و التفات کارشناسان امر مبنی بر تحقق بخش قابل توجهی از اهداف این سلسله مسابقات، ما را بر آن داشت که شیوه‌ها و گونه‌های متنوع این سیاق را بیازماییم. با همه این‌ها با پدیداری بحران کرونا، بیم آن داشتیم که گسترش آن دچار وقفه‌ای ناخواسته شود.

امروز خرسندیم که چنبره این شیوع جهانی بر مناسبات معمول اجتماعی از شتاب و کوشش این مجموعه برای توسعه فرهنگ روشنی‌بخش گفت‌وگو و مناظره نگاهید. تجربه برگزاری برخط مسابقات مناظره تخصصی دانشجویی تعاون نیز بخشی از این کوشش همه‌جانبه بوده است.

در این مسابقات که با همراهی وزارت محترم تعاون، کار و رفاه اجتماعی برگزار شد، شانزده گروه دانشجویی از سراسر کشور حضور یافتند تا درباره موضوعات متنوعی حول نهاد تعاون و مفاهیم و گزاره‌های مرتبط با آن به مناظره بپردازند. نهادی که ریشه‌هایش را باید در آموزه‌های تعالی‌بخش اسلامی جست و پرداختن به آن شاید از مبرم‌ترین نیازهای حال حاضر باشد.

در این میان، حقیقت دل‌گرم‌کننده‌ای نیز رخ نمود. در این مسابقات، دانشجویان در چهارچوب موضوعاتی تخصصی که تحقیق و تعمق بسیار می‌طلبید، نظرگاه‌های خود را به روشنی و مبتنی بر گفتمان‌ها و مستندات علمی بیان می‌داشتند و این امر، مخاطبان را نسبت به توانمندی‌های علمی دانشجویان دلگرم می‌ساخت.

این تجربه ارزشمند ما را نسبت به تداوم این مسیر بیش از پیش امیدوار کرد. انشاءالله برگزاری مسابقات مناظره دانشجویی درباره تعاون به مثابه یک نهاد اجتماعی، یک بخش اقتصادی و یک مفهوم فرهنگی، منشاء شکل‌گیری و تداوم مسابقات مناظره دانشجویی با موضوعات تخصصی و علمی خواهد شد.

موضوع:
تعاون؛
فرصت‌ها و
چالش‌ها
آبان‌ماه ۹۹

مسابقات از نگاه داوران

مهندس سیدمعین هاشمی

مدیرکل توسعه تعاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

برای آنکه زمینه توسعه این مدل اقتصادی (مدل اقتصاد تعاونی) که مدلی مبتنی بر طیفی از اصول، باورها و ارزش‌هاست، بیش از پیش در جامعه فراهم و به یک نهضت بدل شود، نیازمند آنیم که باور و فهمی صحیح از آن در جوامع شکل گیرد.

قاعدتاً فعالیت‌هایی نظیر مسابقات مناظره دانشجویی می‌تواند در این مهم اثرگذار باشد. امیدواریم این مسابقات بتواند در ایجاد طوفانی فکری در جهت شکل‌گیری فهم و درکی صحیح از اقتصاد تعاون میان جوامع دانشجویی، جوانان و اندیشمندان تأثیر بگذارد.

دکتر فرشاد مومنی

عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبایی

اینکه چنین استعدادهایی وجود دارند و به این مباحث علاقه نشان می‌دهند، بسیار خوب است. اما پیشنهاد من این است که برگزارکنندگان با برگزاری جلسات توجیهی و مشخص کردن دشواره (problematic) خود از این ظرفیت و انرژی در چهارچوب هدف [تعیین‌شده] استفاده کنند. این [رویکرد] هم برای [شرکت‌کنندگان] سازنده است و هم می‌تواند ظرفیت‌هایی را برای نمایش در سطحی عمومی‌تر آزاد کند. انصافاً موضوعات انتخابی، موضوعات مبتلا به جامعه‌اند و به اعتقاد من نظر به انرژی سنگینی که صرف این برنامه‌ها می‌شود، با وارد کردن چند حلقه تکمیلی می‌توان با ظرفیت بالاتری از این برنامه‌ها بهره برد.

دکتر کاووس حیدری

عضو هیئت علمی پژوهشکده مطالعات توسعه جهاددانشگاهی

مناظره واقعا فرصتی برای یادگیری است هم به لحاظ روش هم از لحاظ محتوایی. قطعاً انتخاب گزاره‌ها در کیفیت مناظرات بسیار تعیین‌کننده است. مطلوب است در جهت افزایش کیفی مناظرات گروه‌ها و حتی داورها قبل از شروع مسابقات تعامل بیشتری داشته باشند و تجارب خود را در اختیار هم قرار دهند.

دکتر مسلم خانی

مدیرکل آموزش، ترویج و تحقیقات تعاونی‌های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

بنده واقعاً از دیدن این مناظره‌ها انرژی گرفتم. اینکه دانشجویان ما در دوران دانشجویی پیرامون مباحث جدی اقتصادی و اجتماعی مطالعه، تحقیق، تعاطی افکار و تبادل نظر کنند و در جایگاه موافق و مخالف به مناظره بپردازند، در نوع خودش بسیار بارز است. مفهوم سؤالات و ابهامات و پاسخ‌هایی که تیم‌ها ردوبدل می‌کنند، آن است که ما در تلاشیم که آن مفهوم را بهتر و مناسب‌تر بشناسیم.

معرفی مسابقات مناظره دانشجویان ایران

ایران به عنوان یک فعالیت جدی در دانشگاه‌ها انجام می‌پذیرد. پیشینه طولانی و ریشه‌دار اجرای این مسابقات در این کشورها باعث شده تا مدل‌هایی استاندارد نظیر: مسابقات پارلمانی بریتانیا، مدارس جهانی، کارل پوپر و... برای انجام مناظره‌ها به وجود آیند.

مسابقات مناظره دانشجویان ایران بومی‌سازی شده مدل مسابقات دانشگاه‌های جهانی (WUDC) است. هر گروه شامل چهار عضو است که شامل دو سخنران و دو محقق می‌باشد. در هر مناظره چهار نفر شرکت می‌کنند که دو تن از آنها از گزاره دفاع و دو تن دیگر با گزاره مخالفت می‌کنند و برای به کرسی نشاندن نظر خود اقامه دلیل می‌کنند. فردی به عنوان رئیس جلسه مدیریت و برگزاری جلسات مناظره را بر اساس قوانین و همچنین وظیفه اداره مسابقه، معرفی تیم‌ها، نظارت بر رعایت نوبت در سخنرانی‌ها و... بر عهده دارد.

سه نفر عضو هیئت علمی دانشگاه‌ها و موسسات آموزشی عالی کشور طبق آیین‌نامه داوری مسابقات به قضاوت هر مناظره خواهند پرداخت.

سازمان دانشجویان از سال ۱۳۹۰ همزمان با راه‌اندازی پایگاه اینترنتی ISDC.IR وارد مرحله اجرایی مسابقات مناظره شدند و نخستین دوره مسابقات مناظره دانشجویی در اردیبهشت همان سال در دانشگاه تربیت مدرس با حضور ۱۶ تیم در سطح استان تهران برگزار شد. دوره دوم و سوم مسابقات نیز در سطح ملی و با حضور بیش از ۸۰ گروه از دانشگاه‌های سراسر کشور برگزار گردید. از دوره چهارم، مسابقات به صورت سه مرحله‌ای برگزار شد که جهشی بزرگ در افزایش وسعت برگزاری و افزایش مشارکت دانشجویان سراسر کشور را در پی داشته است.

هم اکنون سازمان دانشجویان جهاددانشگاهی اولین و تنها برگزار کننده این نوع مسابقات در حوزه دانشجویی و به صورت ملی در سطح کشور است و دبیرخانه مسابقات مناظره دانشجویان ایران به مرکز ملی گفتگو، مناظره و آزاداندیشی ارتقاء یافته است. این مرکز تا به امروز موفق به برگزاری هشت دوره مسابقات ملی مناظره دانشجویی " نشان خواجه نصیرالدین طوسی " شده است و هم اکنون در آستانه برگزاری نهمین دوره این مسابقات است.

در حال حاضر مسابقات مناظره در خارج از

اهداف مسابقات :

۱. زمینه‌سازی آموزش مساله محور، به صورت جذاب و اثربخش
۲. تمرین گفتگو، نقد و مناظره اخلاق محور
۳. تقویت روحیه حق جویی و حقیقت‌طلبی
۴. رشد و شکوفایی فرهنگ گفتگو و نهادینه‌سازی قواعد آن
۵. زمینه‌سازی در جهت یادگیری اصیل، عمیق و پایدار
۶. زمینه‌سازی برای شکل‌گیری تفکر خلاق و نقاد
۷. تقویت روحیه پرسشگری
۸. توسعه شناخت فردی و اجتماعی

موضوع؛
تعاون؛
فرصت‌ها و
چالش‌ها
آبان‌ماه ۹۹

هشت دوره مسابقات ملی مناظره دانشجویان ایران

زمان‌بند مسابقات

فراخوان ثبت نام: ۱۰ مرداد الی ۱۰ شهریور ۹۹
افتتاحیه و نشست آموزشی توجیهی مسابقات: ۱۳ شهریور ۹۹ همزمان با هفته تعاون
مرحله مقدماتی مسابقات: ۱۸ الی ۲۵ شهریور ۹۹
مرحله یک‌چهارم مسابقات: ۲ الی ۷ مهر ۹۹
مرحله نیمه‌نهایی: ۱۴ الی ۱۶ مهر ۹۹
مرحله رده‌بندی: ۲۷ مهر ۹۹
مرحله نهایی: ۲۵ آبان ۹۹

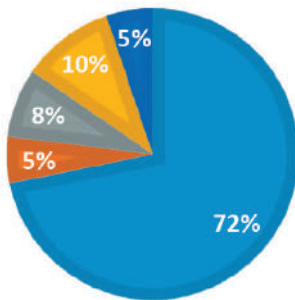
نگاه آماری به مسابقات

۸ تیم از تهران: دانشگاه‌های تهران، علامه طباطبایی، شهید بهشتی، صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی، خوارزمی، آزاد واحد تهران جنوب، پژوهشکده امام خمینی
۸ تیم از دانشگاه‌های: زنجان، لرستان، یزد، فردوسی مشهد، شهرکرد، قم و گیلان

تعداد تیم‌ها

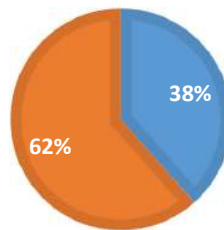
دانشگاه‌ها

- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- پیام نور
- وزارت علوم تحقیقات و فناوری
- آزاد اسلامی
- دانشگاه فرهنگیان

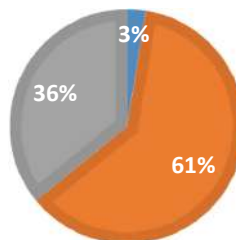
ترکیب جنسیتی

- خانم
- آقا

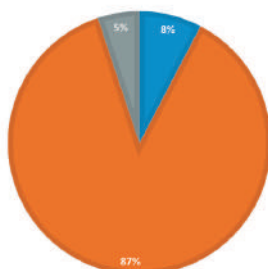
مقطع تحصیلی

- کارشناسی
- کارشناسی ارشد
- دکترا

رشته تحصیلی

- فنی و مهندسی
- علوم انسانی
- علوم پایه

موضوع:
تعاون؛
فرصت‌ها و
چالش‌ها
آبان‌ماه ۹۹

هیئت داوران

اساتید هیئت علمی

دکتر فرشاد مؤمنی؛	
عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبایی (ره) (گروه برنامه‌ریزی و توسعه اقتصادی)	
دکتر محمد امیر پناهی؛	
عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبایی (ره) (گروه جامعه‌شناسی)	
دکتر حمید رضا بابایی؛	
توسعه،- عضو هیئت علمی پژوهشکده فرهنگ، هنر و معماری جهاددانشگاهی	
دکتر عادل تقوی؛	
عضو هیئت علمی جهاددانشگاهی (مدیریت صنعتی)	
دکتر کاووس حیدری؛	
عضو هیئت علمی پژوهشکده مطالعات توسعه سازمان جهاددانشگاهی تهران (اقتصاد)	
دکتر تهمینه شاور دی؛	
عضو هیئت علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی جهاددانشگاهی (گروه جامعه‌شناسی پژوهشکده علوم اجتماعی)	
دکتر مسعود عالمی نیسی؛	
عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبایی (ره) (گروه تعاون و رفاه اجتماعی)	
دکتر رضا عسکری مقدم؛	
عضو هیئت علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی جهاددانشگاهی	
دکتر لیلا فلاحتی؛	
عضو هیئت علمی پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	
دکتر خسرو قبادی؛	
عضو هیئت علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی جهاددانشگاهی (گروه علوم سیاسی)	
دکتر مهتری السادات موسوی؛	
عضو هیئت علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی جهاددانشگاهی (گروه روان‌شناسی اجتماعی)	

معاونت امور تعاون

دکتر البرز محمدی؛	
مدیرکل تعاونی‌های تولیدی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	
مهندس سید معین هاشمی؛	
مدیرکل توسعه تعاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	
دکتر مسلم خانی؛	
مدیرکل آموزش، ترویج و تحقیقات تعاونی‌های وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	
مهندس بهزاد سام دلیری؛	
مشاور معاونت تعاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	
دکتر علیقلی حیدری؛	
رئیس انجمن علمی تعاون ایران - مشاور معاونت تعاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	
دکتر پیمان باباخانلو؛	
مشاور معاونت تعاون وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی	

موضوع:
تعاون؛
فرصت‌ها و
چالش‌ها

جدول مسابقات

مرحله مقدماتی

نام تیم موافق	نام تیم مخالف	عنوان گزاره	تیم برنده
فرهنگ	جدال احسن	برای تغییر نگرش مردم نسبت به تعاونی‌ها اولین گام ارتقاء سطح کیفی تولیدات و خدمات تعاونی‌هاست.	جدال احسن
فرهنگ	پویشگران نسل دوم	نظام اقتصادی مبتنی بر تعاون می‌تواند الگوی بومی نظام اقتصاد اسلامی باشد	فرهنگ
پویشگران نسل دوم	جدال احسن	در سیاست‌گذاری ترویج فرهنگ تعاون را برگسترش تاسیس تعاونی‌ها باید مقدم دانست.	پویشگران نسل دوم
فرهنگ‌سازان جوان	فکرت	با گسترش نفوذ سیاست‌های اقتصادی نئولیبرال در سطح جهان شرکت‌های تعاونی از گردونه رقابت حذف خواهند شد.	فکرت
سردار جنگل	فکرت	توجه و تأکید بر تأثیرات اجتماعی بخش تعاون موجب غفلت از جنبه‌های اقتصادی آن در ایران شده است.	فکرت
سردار جنگل	فراز	توزیع اقلام اساسی خوراکی باید به بخش تعاونی‌های مصرف واگذار شود.	فراز
فراز	فرهنگ‌سازان جوان	تعاونی‌ها به ارتقاء مردم‌سالاری در ایران کمک کرده‌اند.	فراز
البرز	هدف	فراگیرشدن شرکت‌های تعاونی از آسیب‌پذیری کشور در مقابل تحریم‌ها می‌کاهد.	البرز
آرمان	البرز	قوانین مبهم در حوزه اقتصاد تعاون مهم‌ترین مشکل پیش‌روی بخش تعاون است.	آرمان
در سنگر آزادی	سیفا	مشکل اصلی بخش تعاون نه سیاست‌گذاری‌ها در این بخش که وضعیت کنونی کلیت اقتصاد ایران است.	در سنگر آزادی
سردار جنگل	در سنگر آزادی	بهترین روش مهار انحصارطلبی شرکت‌های خصوصی بزرگ گسترش تعاونی‌هاست.	سردار جنگل
سیفا	سردار جنگل	تحقق عدالت اجتماعی و نه افزایش بهره‌وری اقتصادی باید رویکرد نظام تعاون در کشور باشد.	سردار جنگل

مرحله يك چهارم

نام تیم موافق	نام تیم مخالف	عنوان گزاره	تیم برنده
جدال احسن	فراز	تشریک منافع بین بخش تعاون و بخش خصوصی به بخش تعاون ضربه می‌زند.	فراز
فرهنگ	فکرت	سیاست‌گذاری‌های بخش تعاون به تقویت فرهنگ تعاون منجر می‌شود.	فکرت
در سنگر آزادی	آرمان	برطرف‌سازی ضعف‌های ساختاری بخش تعاون بر آموزش و فرهنگ‌سازی در این حوزه مقدم است.	آرمان

مناظره و آزاداندیشی
مرکز ملی گفتگو،

سردار جنگل	علت اصلی عدم استفاده شرکت‌های تعاونی از فناوری‌های روزآمد کمبود سرمایه است.	سردار جنگل	البرز
فراز	حضور فعال و گسترده تعاونی‌ها در تهیه و توزیع کالا تا حدود زیادی از پیدایش و رشد انحصارات دولتی و خصوصی می‌کاهد.	فراز	فرهنگ
فکرت	تأثیر مثبت تعاونی‌ها بر سطح خرد بیش از سطح کلان اقتصاد است.	جدال احسن	فکرت
سردار جنگل	دادن تسهیلات مالی و بانکی اعم از وام بدون بهره و.. باعث ایجاد فساد در بخش تعاونی می‌شود.	سردار جنگل	ارمان
در سنگر آزادی	گسترش تعاونی‌ها در تقویت جامعه مدنی در ایران نقش اساسی داشته است.	در سنگر آزادی	البرز

مرحله نیمه نهایی

تیم برنده	عنوان گزاره	نام تیم مخالف	نام تیم موافق
فراز	در شرایط رکود اقتصادی بخش تعاون از توان اشتغالزایی بیشتری نسبت به بخش خصوصی برخوردار است.	در سنگر آزادی	فراز
فکرت	ادغام تعاونی‌ها موجب کارایی بیشتر نظام تعاونی در کشور خواهد شد.	فکرت	سردار جنگل
مساوی	واگذاری شرکت‌های دولتی به بخش تعاون برای اقتصاد ایران ثمربخش‌تر از واگذاری آن‌ها به بخش خصوصی است.	فراز	سردار جنگل
در سنگر آزادی	مسأله محوری تعاون، توجه به منفعت عمومی در مقابل منفعت فردی است.	فکرت	در سنگر آزادی

مرحله رده‌بندی

تیم برنده	عنوان گزاره	نام تیم مخالف	نام تیم موافق
فکرت	با اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی؛ سهم بخش تعاون در اقتصاد افزایش می‌یابد.	در سنگر آزادی	فکرت

مرحله فینال

تیم برنده	عنوان گزاره	نام تیم مخالف	نام تیم موافق
	تعاونی‌ها باید از طریق اصلاح قوانین و تسهیل حضور در بازار سرمایه و نه وام‌های بلاعوض از طرف دولت‌ها حمایت شوند.	سردار جنگل	فراز

موضوع:
تعاون؛
فرصت‌ها و
چالش‌ها

سایر تیم‌ها

بویشگران نسل دوم
علی ابراهیمی
(آزاد واحد تهران جنوب)
کیومرث حکیمی
(دانشگاه خاتم)

سیفا
فاطمه بابایی مطلق
(دانشگاه آزاد خرم آباد)
محمد امیری
(علوم پزشکی لرستان)
فاطمه اسدی
(علوم پزشکی لرستان)

هدی
یاسمن بیرموند
(دانشگاه یزد)
فاطمه زارع
(دانشگاه یزد)

فرهنگ‌سازان جوان
عرفانه نعمتیان
(پیام نور شهر کرد)
مجید عباسی
(پیام نور شهر کرد)
حسین صادقی
(پیام نور شهر کرد)

صفا
علیرضا چمن‌زار
(علامه طباطبایی)
مهدی محمدیان
(علامه طباطبایی)

مناظره و آزاداندیشی
مرکز ملی گفتگو،

هشت تیم راه یافته به مرحله یک چهارم مسابقات

تیم البرز

علی ارومیه‌ای
کارشناسی اقتصاد دانشگاه
شهید بهشتی

کامیار شریفی
کارشناسی برنامه‌ریزی اجتماعی
و تعاون دانشگاه تهران

این مسابقات، ما را به شکل جدی‌تری به مباحث تعاونی
علاقمند کرد، طرح بحث‌های خیلی خوبی در مناظرات انجام
شد، انتخاب گزاره‌ها بسیار خوب بود.

رویدادهای این‌چنینی (مسابقات مناظره تخصصی) بسیار
مثبت است و در شرایط فعلی کشور خیلی واجب است و
می‌تواند راهگشا باشد.

تیم آرمان از دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

احمد راهداری
کارشناسی ارشد مهندسی
برق مخابرات سیستم

فاطمه رضائی کلیشمی
کارشناسی ارشد شیمی دارویی

ماه شید وزیری
کارشناسی ارشد مهندسی برق کنترل

تیم جدال احسن

نیما حمیدی
کارشناسی ارشد حقوق بین‌الملل
دانشگاه خوارزمی تهران

امید هاشمی
کارشناسی ارشد حقوق بین‌الملل
دانشگاه شهید بهشتی

عاطفه محمودیان
کارشناسی ارشد اقتصاد از دانشگاه قم

تیم در سنگر آزادی

محمد پیری
کارشناسی اقتصاد دانشگاه تهران

علیرضا میردیده
کارشناسی اقتصاد دانشگاه فردوسی

ایده مسابقات مناظره تخصصی تعاون ایده درخشانی است
و استفاده از قالب مسابقات برای معرفی تعاون قابل تحسین
است امیدوارم این رویداد ادامه پیدا کند

فرید مولوی
کارشناسی اقتصاد دانشگاه فردوسی

موضوع:
تعاون؛
فرصت‌ها و
چالش‌ها
آبان‌ماه ۹۹

همیاران*

علی زهره‌وند
(دانشگاه تهران)
پارسا حبیبی‌فرد
(دانشگاه تهران)

جغرافیادان*

علیرضا مسلمی
(دانشگاه زنجان)
مجید خداویسی
(دانشگاه زنجان)

علامه*

امیر حسین خوانساری
(علامه طباطبایی)
مهران خسروزاده
(علامه طباطبایی)

تیم‌های ستاره‌دار*

پس از اعلام جدول
مسابقات و برگزاری
جلسات توجیهی، از ادامه
مسابقات انصراف دادند.

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
معاونت امور تعاون

سازمان دانشجویان
دانشگاه تهران

تیم سردار جنگل

یویا قلی پور
کارشناسی علوم سیاسی
دانشگاه پیام نور رشت

امیرحسین ابراهیمی
کارشناسی علوم سیاسی
دانشگاه گیلان

مناظرات آنلاین و تخصصی‌بودنش تجربه تازه‌ای برای شرکت‌کنندگان بود، مسابقات مناظره تخصصی در افزایش سطح کیفی و کمی دانش شرکت‌کنندگان تأثیر به‌سزایی دارد. سطح دانش ما نسبت به تعاونی در حال حاضر در مقایسه با قبل از مسابقات اصلاً قابل مقایسه نیست. این مسابقات یک تجربه خوب برای دانشجویان و یک سرمایه‌گذاری اجتماعی برای نهادهای برگزارکننده است و نقطه تکمیل این سرمایه‌گذاری آنجاست که از این دانش جمع‌شده استفاده شود.

کیوان اخوان
کارشناسی علوم اجتماعی
دانشگاه گیلان

تیم فراز

زهرا پور محسنی
کارشناسی آموزش زبان
انگلیسی دانشگاه فرهنگیان

هائیه روشن منشی
کارشناسی آموزش زبان
انگلیسی دانشگاه فرهنگیان

مجازی برگزار شدن مسابقات از شور و حال آن کم نکرد. این مسابقات در واقع یک نوع آماده‌سازی برای دانشجویان محسوب می‌گردد. هرچه به مراحل پایانی نزدیک‌تر شدیم مناظرات چالشی‌تر و محتسوا غنی‌تر شد و بحث‌های موشکافانه‌تری را در رابطه با تعاون داشتیم که نشان از افزایش عمق مطالعات شرکت‌کنندگان داشت.

تیم فرهنگ

سید محمد آژیراک
کارشناسی ارشد جامعه‌شناسی انقلاب
اسلامی پژوهشکده امام خمینی

محمد علی پرواز دوانی
کارشناسی ارشد علوم سیاسی
پژوهشکده امام خمینی

تیم فکرت

میلاد طهرانی
کارشناسی ارشد اقتصاد بانکداری قم

آرش شهلائی
کارشناسی ارشد اقتصاد
بازرگانی تهران جنوب

یکی از مهم‌ترین نکات این مناظرات این بود که خیلی از دغدغه‌های بخش تعاون که کارشناسان حوزه تعاون شاید مدت‌ها با آن درگیرند اینجا مطرح شد و درموردش بحث شد. باب گفتگو باید در بین جوانان باز باشد انشالله ارگان‌ها و سازمان‌ها از ظرفیت‌های جوانان بنام و دغدغه‌مند استفاده کنند.

من قبل از این مناظرات تعاونی‌ها را خیلی نمی‌شناختم، اما الان حس می‌کنم به فلسفه تعاونی و کارایی آن یک اشراف نسبی پیدا کردم. در مورد باقی پدیده‌های اجتماعی هم خیلی خوب است مناظره برگزار شود.

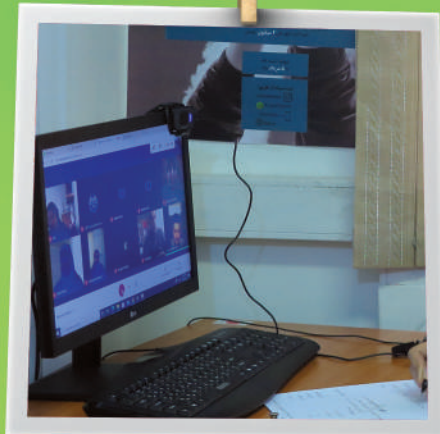
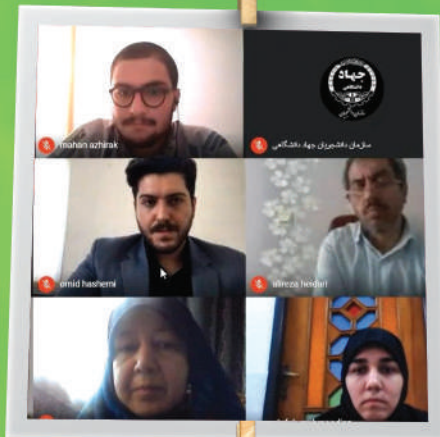
علی چاوشی
کارشناسی ارشد فلسفه
غرب شهید بهشتی

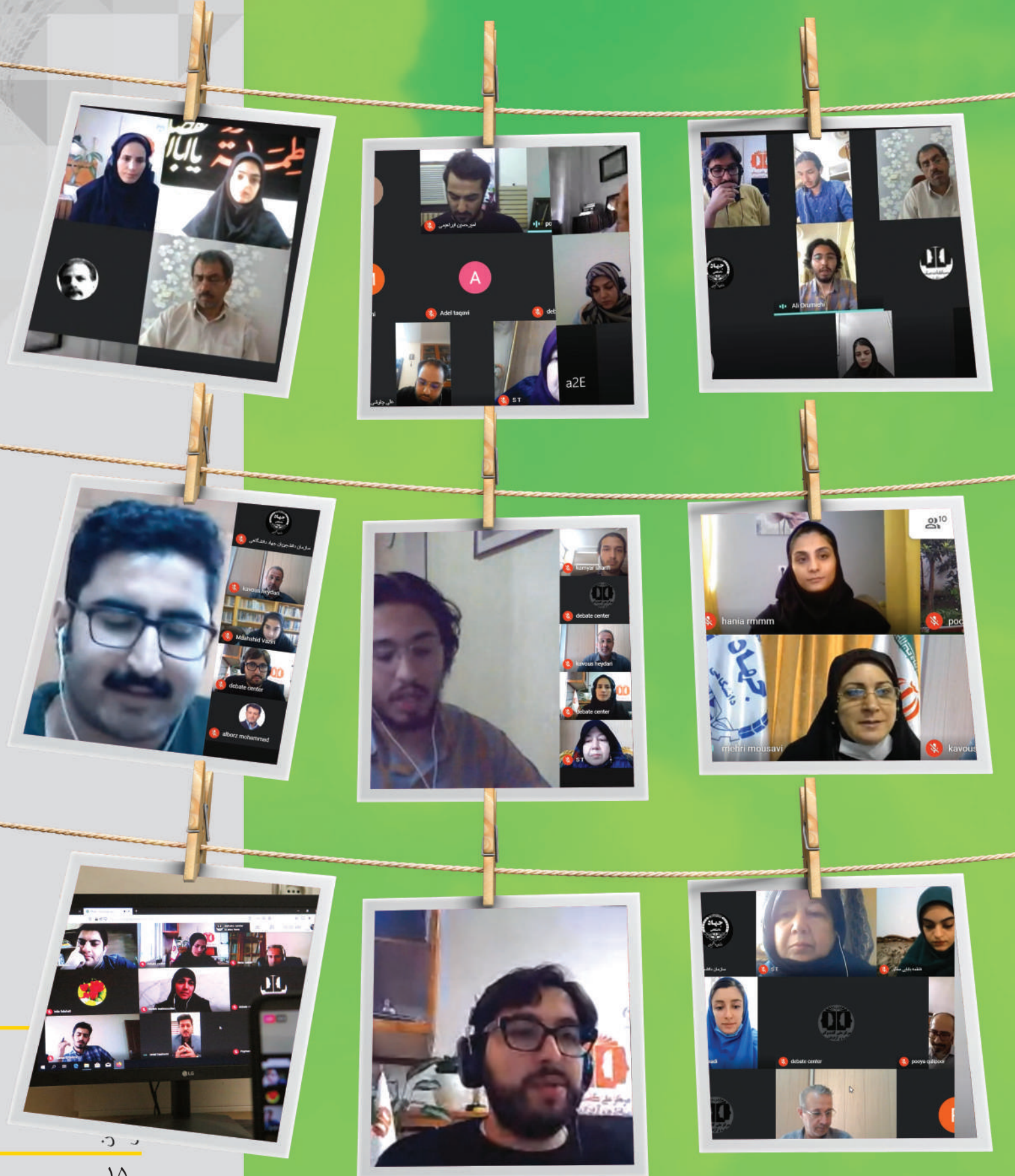
من نسبت به گفتگو و مناظره گوشوده هستم و تنها راه حل مشکلات را گفتگو کردن می‌دانم. دیالکتیک در دیالوگ و خودآگاهی و آگاهی در گفتگو شکل می‌گیرد.

مسابقات در قاب تصویر

مسابقات تخصصی
مناظره دانشجویی

مسابقات تخصصی
مناظره دانشجویی

موضوع:
تعاون؛
فرصت‌ها و
چالش‌ها

چکیده مناظرات برگزار شده در مسابقات تخصصی مناظره دانشجویان ایران (تعاون؛ فرصت‌ها و چالش‌ها)

گزاره‌های مسابقات

توجه و تأکید بر تأثیرات اجتماعی بخش تعاون موجب غفلت از جنبه‌های اقتصادی آن در ایران شده است

فراگیر شدن شرکت‌های تعاونی از آسیب‌پذیری کشور در مقابل تحریم‌ها می‌کاهد

مشکل اصلی بخش تعاون نه سیاست‌گذاری‌ها در این بخش که وضعیت کنونی کلیت اقتصاد ایران است

در سیاست‌گذاری تعاون باید ترویج فرهنگ تعاون را بر گسترش تعاون مقدم دانست

با گسترش نفوذ سیاست‌های اقتصادی نئولیبرال در سطح جهان، شرکت‌های تعاونی از گردونه رقابت حذف خواهند شد

توزیع اقلام اساسی خوراکی باید به بخش تعاونی‌های مصرف واگذار شود

قوانین مبهم در حوزه اقتصاد مهمترین مشکل پیش‌روی بخش تعاون است

نظام اقتصادی مبتنی بر تعاون می‌تواند الگوی بومی نظام اقتصاد اسلامی باشد

تعاونی‌ها به ارتقاء مردم‌سالاری در ایران کمک کرده‌اند.

برای تغییر نگرش مردم نسبت به تعاونی‌ها، اولین گام ارتقاء سطح کیفی تولیدات و خدمات است.

تحقق عدالت اجتماعی و نه افزایش بهره‌وری اقتصادی باید رویکرد نظام تعاون در کشور باشد

بهترین روش مهار انحصارطلبی شرکت‌های خصوصی بزرگ گسترش تعاونی‌هاست

تشریک منافع بین بخش‌های خصوصی و تعاونی، به بخش تعاون ضربه می‌زند

سیاست‌گذاری‌های بخش تعاون به تقویت فرهنگ تعاون منجر می‌شود

برطرف‌سازی ضعف‌های ساختاری بخش تعاون بر آموزش و فرهنگ‌سازی در این حوزه مقدم است

علت اصلی عدم استفاده شرکت‌های تعاونی از فناوری‌های روزآمد کمبود سرمایه است

تأثیر مثبت تعاونی‌ها بر سطح خرد بیش از اقتصاد کلان است

دادن تسهیلات مالی و بانکی اعم از وام بدون بهره و... باعث ایجاد فساد در بخش تعاون می‌شود

گسترش تعاونی‌ها در تقویت جامعه مدنی ایران نقش اساسی داشته است

در شرایط رکود اقتصادی بخش تعاون از توان اشتغالزایی بیشتری نسبت به بخش خصوصی برخوردار است

ادغام تعاونی‌ها موجب کارایی بیشتر نظام تعاونی در کشور خواهد شد

واگذاری شرکت‌های دولتی به بخش تعاون برای اقتصاد ایران ثمربخش‌تر از واگذاری آن به بخش خصوصی است

مسأله محوری تعاون توجه به منفعت عمومی در مقابل منفعت فردی است

با اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی سهم بخش تعاون در اقتصاد افزایش می‌یابد

موضوع:
تعاون؛
فرصت‌ها و
چالش‌ها

توجه و تأکید بر تأثیرات اجتماعی بخش تعاون موجب غفلت از جنبه‌های اقتصادی آن در ایران شده است

گروه مخالف: فکرت

اجتماع از منظر ماکس وبر، به سیستمی بزرگ می‌ماند که از سیستم‌های کوچکی به نام نهاد تشکیل شده است و نهاد را نیز خود مردم تشکیل می‌دهند. بخش تعاون، کلیدواژه دوم ماست که بخشی از اقتصاد است که به روش تعاون اداره می‌شود و در واقع روشی است که مردم را به اشتراک سرمایه‌گذاری در راستای اهداف مشترک سوق می‌دهد.

منکیو به زیبایی می‌گوید که ای‌کاش رفتار اقتصادی‌ای وجود داشت که می‌توانست تبعات اجتماعی نداشته باشد. در آن صورت سیاست‌های اقتصادی را با شیر یا خط شکل می‌دادیم. در واقع نتیجه‌گیری ما این است که اقتصاد و اجتماع، آینده یکدیگرند و نمی‌توان آنها را جدا از هم دانست. تصمیمات اقتصادی مگر در جهان فانتزی و رویایی در اجتماع اثر می‌گذارند. پس با تعریف ما اینکه گزاره می‌گوید تأکید و توجه بر تأثیرات اجتماعی بخش تعاون موجب غفلت از جنبه‌های اقتصادی آن شده است، نوعی تناقض‌گویی است. در بند ۱ ماده ۱ قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران به صراحت ایجاد و تأمین شرایط و امکانات کار برای همه به منظور رسیدن به اشتغال کامل به عنوان اهداف بخش تعاونی ذکر شده است.

اقتصاد مجموعه‌ای از تصمیمات نهادهای اقتصادی شامل خانوارها، بنگاه‌ها و دولت است. تصمیم‌گیری آنها اقتصاد را تحت تأثیر قرار می‌دهد. اولین مخالفت ما با گزاره از این باب است که اقتصاد و اجتماع را نمی‌توان از هم جدا کرد و رفتار اقتصادی کاملاً متأثر از الگوهای اجتماعی است.

گروه موافق: سردار جنگل

اساساً انگیزه تأسیس شرکت‌های تعاونی در ایران پیش از انقلاب و بعد از اصلاحات ارضی و همزمان با تغییر ساختار اجتماعی ارباب-رعیتی در روستاها پرکردن خلأهای اجتماعی و حاکمیتی موجود در جوامع روستایی و توجه و تأکید بر اثرات اجتماعی آن بوده است.

در قوانین بالادستی مربوط به موضوع تعاون در قبل و بعد از انقلاب نیز به جرأت می‌توان گفت که غلبه وجوه اجتماعی موضوع تعاون نسبت به وجوه اقتصادی آن به طور کامل مشهود است.

به عنوان موافق معتقدیم دولت‌های رانتیر از تعاون استفاده می‌کنند تا جنبه‌های اجتماعی و نقاط ضعف این دولت را بپوشانند، حوزه اشتغال حوزه‌ای به شدت اجتماعی است و فقط جنبه درآمدی ندارد. بلکه حاصل آن رفع معضلی اجتماعی به نام بیکاری است.

ما معتقدیم که یکی از مسائلی که بخش تعاون را تحت تأثیر قرار داده و باعث شده است که سیاست‌گذاران و قوانین ما به سمت تأکید بر جنبه‌های اجتماعی تعاون سوق یابند، رانتیربودن دولت در ایران و عدم نیاز آن به کسب درآمد از جامعه بوده است. مهم‌ترین فکت ما قوانینی هستند که در حوزه تعاون به رشته تحریر درآمده‌اند. در بندهای ۴۳ و ۴۴ قانون اساسی به وضوح مشخص شده است که کارکرد بخش تعاون بیشتر در بخش عدالت اجتماعی است تا کسب درآمد.

گروه برنده: فکرت

مرکز ملی گفتگو،
مناظره و آزاداندیشی

موضوع:
تعاون؛
فرصت‌ها و
چالش‌ها
آبان‌ماه ۹۹

فراگیر شدن شرکت‌های تعاونی از آسیب‌پذیری کشور در مقابل تحریم‌ها می‌کاهد

گروه مخالف: هدف

فراگیر شدن در حقیقت به معنای جهان‌شمولی، عام‌بودگی و رشد و گسترش است. شرکت‌های تعاونی هم طبق ماده یک قانون شرکت‌های تعاونی-مصوب ۱۳۵۰-شرکت‌هایی هستند که از اشخاص حقیقی یا حقوقی و به منظور رفع نیازهای مشترک و بهبود وضع اقتصادی و اجتماعی شرکا از طریق خودیاری و کمک متقابل و تشویق بر اساس قوانین موجود شکل می‌گیرند.

تحریم به معنای اقدام یک یا چند بازیگر بین‌المللی برای یک یا چند بازیگر دیگر است که آن‌ها را مجازات کنند و آنان را مجبور به عمل در راستای هنجارهایی نمایند که برای تحریم‌کنندگان مهم است.

یکی از ایرادات اصلی که به تعاونی‌ها وارد است، اینکه بسیاری از آن‌ها نتوانسته‌اند به‌رغم گسترش کمی‌ای که داشته‌اند، به اهداف خود برسند.

طبق هدف‌گذاری برنامه پنجم توسعه، قرار بر این بود که بخش تعاون به سهم ۲۵ درصدی دست پیدا کند. اما در دو سال پایانی اجرای این برنامه، شاهد آنیم که تنها ۸ درصد آن محقق شده است. عملاً تعاونی‌ها نتوانسته‌اند آنقدر که باید و شاید موفق باشند.

ما فرض می‌کنیم که تعاونی‌ها به‌لحاظ نظری مفیدند. اما به‌لحاظ عملیاتی هم می‌توانند مفید باشند؟ آیا مفیدبودن شرکت‌های تعاونی حتی به‌لحاظ عملی، می‌تواند یک مبحث بسیار گسترده مانند آسیب‌پذیری کشور را که ابعاد بسیار وسیع اقتصادی، اجتماعی و سیاسی دارد، رفع کند؟

گروه موافق: البرز

تعاونی‌ها با چند تأثیر می‌توانند اثرات تحریم را خنثی کنند. یکی از این تأثیرات، تأثیر آن‌ها بر مسأله بیکاری است. زمانی که سرمایه‌ها و شرکت‌های خارجی از کشور خارج می‌شوند و مشاغل در کشور کاهش پیدا می‌کند، عدم وجود سرمایه خارجی باعث می‌شود که بعضی از شرکت‌های داخلی، تعطیل شوند و بیکاری به وجود آید. تعاونی‌ها با ساختاری که دارند که یکی از ویژگی‌های آن مهارت‌افزایی به اعضای آن است، خودبه‌خود معضل بیکاری را کاهش می‌دهند. یک بحث بسیار مهم دیگر، تقسیم سرمایه بین اعضای تعاونی است. تعاونی به شکل کارگر-مالک اداره می‌شود، با تقسیم سرمایه می‌توانند شرکت‌های بیشتری ایجاد کنند و این مسئله خودبه‌خود باعث می‌شود که معضل اشتغال تا حد زیادی در تعاونی حل شود.

تعاونی‌ها نیازی به سرمایه خارجی ندارند و پایه وجود تعاونی بر نبود سرمایه خارجی و تأکید بر موقعیت‌های بومی و محلی است و با شناخت نیاز ایجاد می‌شوند. ابتدا نیاز شناخته می‌شود و سپس تعاونی تشکیل می‌شود و موضوع سرمایه از طرف همین کارکنان و مالک‌ها تأمین می‌شود. فرار سرمایه هم به همین دلیل وجود ندارد. درواقع تعاونی‌ها خودبه‌خود وابسته به همین سرمایه خرد اعضا هستند و موجب قابل اعتماد شدن آن‌ها در شرایط تحریم می‌شود.

مشکل دیگری که تحریم‌ها ایجاد می‌کند به‌هم‌خوردن چرخه توزیع ثروت است. تعاونی‌ها با روش کارگر-مالک می‌توانند مسئله توزیع ثروت را حل کنند.

چند مطالعه موردی وجود دارد که نشان می‌دهد تعاونی‌ها در شرایط تحریم خوب عمل کرده‌اند و به اقتصاد کشور ها یاری رسانده‌اند. ونزوئلا، کوبا و چین، از جمله کشورهایی‌اند که در شرایط تحریم نبود بازار نیز بسیار خوب عمل کرده‌اند.

گروه برنده: البرز

سازمان دانشجوین
مسابقات تخصصی
مناظره دانشجویی

مشکل اصلی بخش تعاون نه سیاستگذارها در این بخش که وضعیت کنونی کلیت اقتصاد ایران است

گروه مخالف: سیفا

تعاونی شرکتی است که از اشخاص حقیقی و حقوقی تشکیل شده و به منظور رفع نیازهای مشترک و بهبود وضع اقتصادی و اجتماعی از طریق خودیاری افراد عمل می‌کند. از تعریف تعاونی می‌توانیم به درستی گزاره پی ببریم. تعاونی‌ها با یک سری اهداف کار خودشان را شروع کردند تا وسایل و امکانات لازم را فراهم کردند تا معضلات اجتماعی را حل کنند. تعاونی قصد دارد با تجمیع سرمایه‌های خرد و اندک، یک سامان بزرگ اقتصادی ایجاد کند. بعد از انقلاب اسلامی مدل تعاونی اقتصاد در ایران شکل گرفت که هدف آن جمع‌آوری سرمایه‌های اندک مردم و سرمایه‌گذاری در بخش‌های عظیم اقتصادی به منظور رفاه اجتماعی و حل مشکلات اقتصادی نظیر تورم و بیکاری بود. تعاونی‌ها به وجود آمدند تا امکانات کافی برای کمک به وضع کنونی جامعه به‌وجود آید. نه‌اینکه مشکلات اقتصادی سبب ایجاد تعاونی‌ها شده باشد. تعاونی‌ها می‌توانند در شرایط دشوار به عبور از تحریم‌ها کمک کنند و اگر این اتفاق رخ نداده است به این علت بوده که ما در بحث قانون‌گذاری و سیاست‌گذاری نتوانستیم به درستی عملی کنیم. کشور ما ۴۰ سال است که تحت تحریم قرار دارد و شرایط کنونی، مسئله جدیدی نیست و برای آن تمهیداتی داشته‌ایم. اکنون که وقت عمل رسیده است نباید به بهانه تحریم، از عمل دوری کنیم.

گروه موافق: در سنگر آزادی

فرض ما بر آن است که سیاست‌گذاری چندساله در بخش تعاون، نادرست بوده و با نگاهی به کشورهای دارای اقتصاد تعاونی موفق، به الگوبرداری از آنان پرداخته و به اصلاح سیاست‌گذاری در بخش تعاونی پردازیم. در حقیقت، با اتخاذ سیاست‌های مناسب و جایگزینی آنان با سیاست‌های نادرست حاکم بر بخش تعاونی، می‌توان مانع اصلی را در برابر رشد بخش تعاون برداشت. در این خصوص، باید به این نکته توجه کرد که با توجه به وضعیت کنونی کلیت اقتصاد ایران، تا چه میزان می‌توان از موفقیت سیاست‌گذاری درست در شرایط مذکور، اطمینان حاصل کرد؟

با بررسی ساختار اقتصاد سیاسی ایران و با توجه به خصایص آن، به ویژه اتکال آن بر درآمد حاصل از فروش منابع طبیعی، تسلط دولت بر بخش اعظم اقتصاد ایران، به همراه خصلت جامع‌القوایی ایدئولوژیک آن، از منظر اقتصاد سیاسی، دولت ایران واجد خصلت تحصیل‌داری و رانتیری است که در آن، توزیع اکثریت منابع درآمد، در اختیار دولت قرار گرفته است و سازوکار این توزیع نیز بر پایه سنجه‌های ایدئولوژیک و در راستای مشروعیت‌بخشی به آن قرار دارد. علاوه بر این، به سبب رویکرد ایدئولوژیک، دولت در عرصه سیاست خارجی با مشکلات گوناگونی روبه‌رو است که این موانع بر اقتصاد نیز تأثیر گذاشته و تحریم‌های اخیر نمونه بارز آن است.

وضعیت کنونی کلیت اقتصاد ایران، با توجه به خصیصه‌های پایدار و ویژگی‌های موقتی ناشی از وضعیت امروز، عملاً اجازه سیاست‌گذاری مناسب را در بخش تعاون نمی‌دهد و می‌توان گفت که میان سیاست‌گذاری نامناسب و وضعیت کنونی کلیت اقتصاد ایران رابطه علیت وجود دارد.

گروه برنده: در سنگر آزادی

موضوع:
تعاون؛
فرصت‌ها و
چالش‌ها
آبان‌ماه ۹۹

در سیاست‌گذاری تعاون باید ترویج فرهنگ تعاون را بر گسترش تعاون مقدم دانست

گروه موافق: پویشگران نسل دوم

گروه مخالف: جدال احسن

سابقه تشکیل تعاونی‌ها در ایران به سال ۱۳۰۳ باز می‌گردد. با اینکه تعاونی‌ها منبع صریح شرعی و قانونی دارد و از سال ۱۳۷۰ به‌عنوان یک بخش مستقل تصویب شده و وزارت تعاون در دی‌ماه همان سال تأسیس شده است، اهدافی همچون رشد اقتصادی، ایجاد اشتغال کامل، تحقق عدالت اجتماعی و کارآفرینی برای آن دیده شده و ۱۹۴ هزار تعاونی نیز در کشور وجود دارند، اما وقتی به دستاوردهای این بخش را نگاه می‌کنیم، چندان رضایت‌بخش نیستند. از همین روی ما با این گزاره موافقیم. در واقع مواد قانونی آن فراهم شده، نظام اعتباری آن تدارک دیده شده است و در همه کشور در سطح استان اداره کل و صندوق حمایتی برای آن تأسیس شده و همه کارگزاران در مدح آن سخن گفته‌اند. اما چرا این بخش به شکوفایی لازم نرسیده است؟ آیا مهم‌ترین دلیل آن نمی‌تواند این باشد که در فرهنگ ما تعاون جایگاهی ندارد؟

گفته می‌شود که دسترنج کشاورزان به جیب دلال می‌رود، چرا؟ دلال جنس را ارزان از کشاورز می‌خرد و آن را تدریجی به بازار عرضه می‌کند. تعاونی‌های بخش کشاورزی چرا چنین کاری انجام نمی‌دهند؟ در حوزه تولید دارو حدود ۶۵۰ میلیون دلار ارزبری داریم و در واردات نهاده و خوراک دام ۱۴ میلیارد دلار ارزبری و خروج ارز از کشور داریم. با اینهمه شکل که در بخش بازرگانی فعالیت می‌کنند، وضعیت چنین است.

ما اعتقاد داریم چون فرهنگ تعاون وجود ندارد و تعاونی را رواج نداده‌ایم، موضوع اصلی که خود تعاونی است ذبح شده است و این سبب شده که این بخش مورد سوء استفاده سوداگران قرار بگیرد.

باید ابتدا بررسی کنیم که در سیاست‌گذاری‌ها فرهنگ کار جمعی را باید ترویج دهیم یا باید سراغ تأسیس تعاونی برویم یا در گام سوم این دو را توأمان با هم پیش ببریم. فعالیت در تعاونی بحث تقویت کار جمعی را در پی دارد و در سطح کشور مدرسه‌ای نظام مندتر از تعاونی برای آموزش روحیه کار جمعی وجود ندارد. با حل مشکلات تعاونی‌ها می‌توانیم از این مرکز آموزشی فرهنگ تعاون و همکاری استفاده کنیم. ما نمی‌توانیم در موضوعات اجتماعی به صورت صفر تا صدی نگاه کنیم. این دو در کنار هم باید اتفاق بیفتد و گسترش تأسیس تعاونی‌ها باید در کنار گسترش فرهنگ تعاونی‌ها اتفاق بیفتد.

عوامل گسترش تعاونی‌ها شامل سیاست و قوانین حاکم بر تدوین و اجرای آن، ثبات سیاسی دولت، امنیت حقوق مالکیت و خدمات عمومی و زیرساخت‌ها می‌شود. در بخش زیرساخت‌ها سرمایه اجتماعی هم جزء عوامل است که مباحث فرهنگی زیرمجموعه آنند. طبق تحقیقات به عمل آمده، سرمایه اجتماعی نتوانسته جایگاهی در حوزه اقتصاد پیدا کند و هنوز شاخص فراگیری که بتواند میزان سرمایه اجتماعی و تحولات آن را اداره کند، در دسترس نیست. چنین نیست که ترویج فرهنگ تعاون بر گسترش تعاونی‌ها تقدمی داشته باشد و الزام و بایدی در این امر نیست. از قضا فرهنگ کار جمعی از دل کار تعاون ایجاد می‌شود.

فرهنگ زنده و در حال تغییر است. پس مگر می‌شود فرهنگ را مهندسی و برایش سیاست‌گذاری کرد؟ اساساً سیاست‌گذاری فرهنگی پدیده‌ای نسبی است که از بالا به پایبیم رخ دهد.

گروه برنده: پویشگران نسل دوم

سازمان دانشجوین
دادگاه سناظره

با گسترش نفوذ سیاست‌های اقتصادی نئولیبرال در سطح جهان، شرکت‌هاک تعاونی از گردونه رقابت حذف خواهند شد

گروه مخالف: فکرت

فرد بلاک جامعه‌شناس و اقتصاددان که خود منتقد نئولیبرالیسم است، در کتاب سرمایه‌داری و آینده متوهم آن بیان می‌کند که متأسفانه نئولیبرالیسم به یک ناسزای سیاسی بدل شده است. یا مثلاً شوآرتز عنوان می‌کند که مخالفین نئولیبرالیسم، این کلمه را به دشنام بدل کرده‌اند. زمانی که از فریدمن سوال شد برای شروع توسعه چه کنیم؟ گفت خصوصی‌سازی و مبارزه با فساد. در واقع بحث خصوصی‌سازی و شکستن انحصار جزء مهم‌ترین لایه‌های نئولیبرالیسم است. همانطور که عارض شدم، نئولیبرالیسم دولت را حذف نمی‌کند بلکه به دولت بی‌طرف و قدرتمند برای حفظ قراردادهای اجتماعی توجه دارد.

شرکت‌های تعاونی، نوعی مشارکت است که در آن افراد برای به دست آوردن منافع مشترک گرد هم می‌آیند و به تجارت می‌پردازند. این شرکت‌ها ذیل خصوصی‌سازی تعریف می‌شوند که یکی از مهم‌ترین ارکان نئولیبرالیسم است. بحثی که پیش می‌آید آنکه سیاست‌هایی که از خصوصی‌سازی پشتیبانی چگونه می‌توانند به حذف تعاونی‌ها منجر شوند؟

به فرض اینکه نئولیبرالیسم نفوذ پیدا کرده است، چگونه ممکن است که سیاست‌ها در تمام جهان نتایج یکسان داشته باشند؟ گزاره یک حکم واحد درباره تمام جهان دارد. اما شاهد آن هستیم که کشورها بر اساس ویژگی‌های خاص خودشان، نتایج متفاوتی از این سیاست‌ها گرفته‌اند. داگلاس نورث نهادگرا می‌گوید نهادها سازنده اجتماع هستند و از آنجا که الگوها در کشورها تفاوت دارند، نتایج هم متفاوت خواهند بود.

گروه موافق: فرهنگ‌سازان جوان

در حال حاضر، اقتصاد تعاونی در دنیا در حال پیش‌بردن کشورهاست. اگر به سازمان بین‌المللی تعاون هم نگاهی بیندازیم، بسیاری از کمپانی‌های بزرگ دنیا به صورت تعاونی اداره می‌شوند. در بعضی از این کشورها، گردش مالی سالانه آنها از فروش نفت کشور ما بیشتر است و طی ۱۵ یا ۱۰ سال گذشته، جمعیت تعاونی‌ها در ایران دو یا سه برابر شده است.

تعاونی‌ها در اروپا زمانی به وجود آمدند که سیاست‌های سرمایه‌داری در حال تخریب بهداشت و پولی‌کردن آموزش بود. اولین تعاونی در انگلیس به این دلیل که نظام سرمایه‌داری در حال گرفتن بهداشت از فقرا بود، در راستای برطرف کردن این نقص به وجود آمد.

نئولیبرالیسم مجموعه‌ای از سیاست‌هایی است که در طی ۲۵ سال گذشته رواج یافته است. البته این نام کمتر در ایالات متحده به کار می‌رود. به‌طور کلی امروز می‌توان تأثیر عمده آن را بر اقتصاد تعاونی مشاهده کرد.

نئولیبرالیسم بر سه اصل استوار است. اول اینکه فلسفه‌ای سیاسی است که همیشه از دولت انتظار دارد که حول ایده‌های خود شکلی تازه پیدا کند. دوم اینکه همه مسائل را از دید اقتصاد بررسی می‌کند که دولت، ملت، جامعه مدنی، دموکراسی و قانون جزئی از آن می‌شود. سوم اینکه نئولیبرالیسم رقابت را مهم‌ترین ویژگی کاپیتالیسم می‌داند، چرا که در رقابت است که مشخص می‌شود هر کس و هر چیزی چقدر باارزش است و رقابت در حقیقت فرایند کشف است. نئولیبرالیسم باعث بحران مالی فراگیر ۲۰۰۸ شد که باعث فقر گسترده کودکان، تنهایی بیشتر افراد، از بین رفتن محیط زیست و حاکم شدن سرمایه بر مردمان شده است.

گروه برنده: فکرت

موضوع:
تعاون؛
فرصت‌ها و
چالش‌ها
آبان‌ماه ۹۹

توزیع اقلام اساسی خوراکی

باید به بخش تعاونی‌هاک مصرف واگذار شود

گروه موافق: سردار جنگل

◀ اقلام خوراکی اساسی به اقلامی گفته می‌شود که نیازهای اساسی جامعه را برطرف می‌کنند و در لیست تازه دولت شامل گوشت قرمز و سفید، گندم، جو، آرد، کره و مانند اینها می‌شود. اما تعاونی‌های مصرف هستند که طبق ماده ۱۹۲ قانون تجارت، فروش اجناس زیستی را به جامعه هدف بر عهده دارند.

لازم می‌دانیم که برخی از مزیت‌های بخش تعاون و تعاونی‌های مصرف را برشماریم. نکته اساسی آنکه در بخش تعاون یک سیستم نظارتی درونی و بیرونی وجود دارد که در واقع هم از سوی اعضا و سهام‌داران و هم از طرف دولت مورد بازرسی قرار می‌گیرد و این باعث جلوگیری از فساد و رانت می‌شود. نکته دوم آنکه تعاونی‌های توزیع، یک شبکه هدف مشخص و فراگیر دارد که به راحتی می‌تواند با اتکال به آن به مشتریان خود خدمات ارائه دهد. مسأله بعدی، جلوگیری از انحصار و احتکار است. انحصار و احتکار به این علت که در تعاونی‌ها اصل سود جمعی حاکم است، شکل نمی‌گیرد. نکته دیگر اصل تنظیم قیمت منصفانه است. آن هم به این علت که اصل مشارکت در این بخش حاکم است

برای آنکه ببینیم چرا این بخش باید به تعاونی‌های مصرف واگذار شود، سعی می‌کنیم با برهان خلف ثابت بکنیم که چرا نباید به بخش دولتی و بخش خصوصی واگذار شود. اکنون مهم‌ترین مضرات و آفات بخش دولتی را ذکر می‌کنیم: دولت‌ها به صورت ماهیتی مسئولیت‌های پرشماری دارند. دیگر اینکه تجمیع قدرت و ثروت در سیستم دولتی سبب می‌شود از سیستم توزیعی فاصله بگیرد. سدیگر هم عدم توانایی دولت در کنترل قیمت است. مضرات بخش خصوصی نیز شامل انحصار، ایجاد تورم از به‌علت گرایش به سود بیشتر، گسترش دلالی، نظارت‌ناپذیری نهاد خصوصی است که توزیع عادلانه را از بین می‌برد.

نباید از یاد برد که کالاهای خوراکی اساسی، امنیت غذایی جامعه را تأمین می‌کنند و ما معتقدیم که تعاونی‌های مصرف کارآمدترین، بهینه‌ترین و عادلانه‌ترین سیستمی هستند که می‌توانند امنیت غذایی را تأمین کنند.

گروه مخالف: فراز

◀ در ابتدا باید بدانیم که نحوه توزیع اقلام در بازار چگونه است. توزیع اقلام از طریق خرده‌فروشان و توزیع‌کنندگان میانه و بزرگ صورت می‌گیرد و در واقع اینجا انحصاری وجود ندارد و بسته به انتخاب مشتری است که چگونه کالای خود را دریافت کند. اما از گزاره اینطور بر می‌آید که الزامی وجود دارد برای آنکه توزیع اقلام به بخش تعاون واگذار شود. با این رویکرد طبعاً مشکلاتی به وجود می‌آید که در رأس آن انحصار است و نتایج مطلوبی به همراه نخواهد داشت.

اشاره‌ای داشته باشیم به اصل ۴۴ قانون اساسی که در آن بیان می‌کند که نظام اقتصادی ایران بر سه بخش دولتی، خصوصی و تعاونی استوار است که از جمله اهداف آن گسترش مالکیت در میان مردم و برقراری عدالت اجتماعی است. این اهداف با مطرح‌شدن بحث تخصیص ارز دولتی برای ارائه بخشی از کالاها در تضاد است. چرا که این فرصت معیشتی بارها و بارها تبدیل به رانت شده. مصداق بارز این امر اتفاقی بود که خبرگزاری ایرنا از آن خبر داد. در سال ۱۳۹۷ ۲۷ میلیارد دلار ارز برای واردات تخصیص داده شده بود که ۱۳ میلیارد دلار آن مربوط به واردات کالاهای اساسی بود. که طی اطلاعاتی که به دست آمد، مشخص شد که چیزی در حدود نصف این مبلغ به دست جامعه هدف نرسیده بوده است.

ما با مفهوم تعاون موافق هستیم اما با توجه به نمونه‌های ناموفق مانند تعاونی مصرف فرهنگیان تهران که مصداق بارز شکست تعاونی‌هاست، معتقدیم توزیع اقلام خوراکی نباید صرفاً به بخش تعاون واگذار شود. توجه داشته باشیم که عیار یک حرف در عمل مشخص می‌شود و اگر ما معتقدیم که تعاونی‌ها در واقع باید در بخش توزیع فعالیت کنند، باید فضای آن را نیز فراهم کنیم.

گروه برنده: فراز

قوانین مبهم در حوزه اقتصاد مهمترین مشکل پیش‌روی بخش تعاون است

گروه مخالف: البرز

گروه ما با این دیدگاه که قوانین، مشکل‌زا و غیر شفاف هستند، موافق است. اما با اینکه قوانین مهمترین مسأله و مشکل پیش روی تعاونی‌ها هستند، به‌طور کامل زاویه دارد.

باید دوره اوج تعاونی‌ها را انتهای سده بیستم میلادی در نظر بگیریم. با روی کار آمدن ریگان در آمریکا و تاجر در بریتانیا، افول دولت رفاه و اقتصاد کینزی، اقتصاد جهانی شکل تازه‌ای به خود گرفت و مشکلات تازه‌ای به بخش تعاون تسری پیدا کرد. با اوج گرفتن فرهنگ مصرف‌گرایی فرهنگ تعاونی افول پیدا کرد. برای مثال تعاونی‌های تولیدی در مواجهه با شرایط فرهنگی و اقتصادی جدید به شدت لطمه دیدند. به همین علت است که امروزه بیشتر سهم تعاونی‌ها در کشورهای غربی متعلق به تعاونی‌های مصرف است.

یکی از مهم‌ترین مشکلات تعاونی نه قوانین مبهم که آسیب‌پذیری آن در زمان بحران است. در این زمان بخش تعاونی بیشترین صدمه را می‌بیند. بخش دولتی از حمایت دولت و بخش خصوصی از سرمایه بیشتری برخوردار است. مشکل مهم دیگر فساد در تعاونی‌هاست و این فساد با اصلاح قوانین قابل حل نیستند. از دیدگاه ماه ساختار تعاونی فی‌نفسه به علت نبود بوروکراسی و نظارت دولتی فسادآور است و مدیریت داخلی تعاونی را دچار اختلال می‌کند.

گروه موافق: آرمان

با ورود بخش تعاون به عرصه رقابت‌های اقتصادی- اجتماعی به‌مثابه یکی از سه رکن اقتصادی کشور، برای تحقق اصول ۴۳ و ۴۴ قانون اساسی و اهداف قانون بخش تعاونی جمهوری اسلامی ایران از جمله: عدالت اجتماعی، تأمین نیاز و منافع مشترک، ایجاد اشتغال، توزیع عادلانه درآمد، جلوگیری از کارفرمای مطلق شدن دولت و کاهش تصدی‌گری آن، مورد توجه بیشتر واقع شد. اما متأسفانه پس از گذشت ۳۰ سال از تصویب قانون تعاون هیچ یک از اهداف ماده ۱ قانون مصوب جاری محقق نشده است. پس نمی‌توان آن را برآمده از ضعف مدیریتی دانست. می‌توان با استناد به تحقیقات صورت گرفته از جمله مطالعه مرکز پژوهش‌های مجلس، یکی از مهمترین مشکلات پیش روی تعاونی را در ایران جذب سرمایه دانست. مشکلی که کشورهای دیگری نظیر هند در گذشته با آن مواجه بودند و با اصلاح قوانین بر آن قائل شدند.

با مقایسه اقتصاد تعاونی کشور عزیزمان با کشورهای موفق در این حوزه باید خاطر نشان کرد که تعاون در ایران با اینکه از سابقه اندکی برخوردار است، در حال رشد است و باید زمینه پویایی هرچه بیشتر آن فراهم شود. از آنجا که هیچ ابزاری سرآمدتر از قانون و اجرای آن نیست، تدوین و اصلاح قانون را می‌تواند برای این حوزه بسیار ثمربخش قلمداد کرد.

گروه برنده: آرمان

موضوع:
تعاون؛
فرصت‌ها و
چالش‌ها
آبان‌ماه ۹۹

نظام اقتصادی مبتنی بر تعاون می‌تواند الگوی بومی نظام اقتصاد اسلامی باشد

گروه موافق: فرهنگ

گروه مخالف: پویشگران نسل دوم

در ابتدا در ارتباط با چيستی تعاون سخن خواهیم گفت. تعاون در لغت به معنای همکاری و یاری‌گری و مشارکت است. تعاون را می‌توان به صورت یک فرایند و رابطه اجتماعی مورد توجه قرار داد که در آن، افراد برای نیل به یک هدف معین با یکدیگر، همکاری می‌کنند. ما اهداف نظام اقتصادی اسلامی را در سه سطح بیان می‌کنیم: اولین سطح، هدف عالی‌ه یا همان رفاه عمومی است. افراد باید گرد آن به عنوان خیر عمومی جمع شوند. سطح دوم یا هدف میانی، عبارت است از عدالت، امنیت و رشد اقتصادی. در نهایت، سطح سوم یا اهداف عملیاتی است که باید در عرصه عمل آن را مشاهده کنیم و به این سطح به‌دست‌تعاونی‌ها قابل اجراست.

وقتی در اسلام، احکامی همانند خمس، زکات و چگونگی معامله، وجود دارد، به معنای وجود تولید در اسلام است و این به معنای وجود اقتصاد در اسلام است. اقتصاد در زمان پیامبر بسیار محدود بوده است و این محدودیت البته تنها شامل سرزمین اسلامی نمی‌شود و مسئله‌ای جهانی بوده است.

تعاون [از دیدگاه ما] بر پایه آیه شریفه «التعاونوا علی البر و التقوا» که معنای آن، «در کار نیک و تقوا با یکدیگر همکاری و همیاری داشته باشید» استوار است.

ما نظام اقتصادی اسلامی بدین نام نداریم و آنچه که در حوزه اقتصاد در اسلام، بدان اشاره شده، صرفاً احکام بازرگانی و اخلاقیات کسب‌وکار است که ما نمی‌توانیم آن را در زمره نظام اقتصادی قرار دهیم.

از تیم موافق سه پرسش داریم: نخست، راهکارهای سیاست‌های پولی و مالی شما در دوره‌های مختلف اقتصادی نظیر تورم، بحران، رونق و رکود چیست؟ یا در خصوص راهکار خروج از رکود تورمی که اتمسفر اقتصادی فعلی ایران است، با نظر به نظام اقتصادی اسلامی، سیاست‌هایی مد نظر دارید؟ پرسش سوم ما، آن است که در مواجهه با حوزه قیمت‌گذاری چه سیاستی در قبال نحوه تنظیم بازار دارید؟ قیمت‌گذاری به شکل آزاد و یا قیمت‌گذاری به شکل دولتی یا مدل ترکیبی؟

گزاره «نظام اقتصادی مبتنی بر تعاون می‌تواند الگوی بومی نظام اقتصادی اسلامی باشد»، مورد مخالفت گروه ماست. آنچه که در آیات شریفه و احادیث ائمه اطهار ذکر شده، عبارتند از موضوع مالکیت، تلاش در کسب رزق و روزی و جلوگیری از هرگونه اسراف و تبذیر و کمک به محرومان و نیازمندان. در خصوص خمس، زکات، عقود مشارکت، جعاله، مسابقات و غیره نیز سخنان معتبری وجود دارد.

گروه برنده: فرهنگ

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
معاونت امور تعاون

سازمان دانشجوین
مسابقه مناظره دانشجویی

موضوع:
تعاون؛
فرصت‌ها و
چالش‌ها

تعاونی‌ها به ارتقاء مردم‌سالاری در ایران کمک کرده‌اند

گروه مخالف: فرهنگ‌سازان جوان

◀ فلسفه شکل‌گیری تعاونی‌ها پس از انقلاب اسلامی این است که در کنار بخش‌های خصوصی و دولتی، بخشی وجود داشته باشد که مردم به صورت مستقیم و غیر مستقیم و آسان، خدماتی را دریافت کنند و در رفاه و آسایش باشند. در سوی دیگر، مردم‌سالاری به معنای دموکراسی و خواست مردم است. پرسش من این است که آیا واقعا تعاونی‌ها توانسته‌اند مردم‌سالاری را شکوفا کنند و آن را ارتقاء دهند و خواست مردم را عملی کنند؟ تعاونی‌ها در صورتی باعث شکوفایی مردم‌سالاری می‌شوند که به طور عادلانه در اختیار مردم قرار بگیرند و منافع آن‌ها را تأمین کنند و خدمات آن‌ها در دسترس عامه مردم قرار گیرد. در قرآن کریم آیه شریفه «و تعاونوا علی البر و التقوی» وجود دارد اما عملاً در کشور ما اتفاقی از این دست رخ نداده است. هیچ سبک ایرانی-اسلامی یا حتی اسلامی برای تأسیس تعاونی‌ها مشاهده نمی‌شود و هر آنچه که از تعاونی‌ها دیده می‌شود، رانتی است. هدف کنونی تعاونی‌ها اساساً مردم‌سالاری نیست یا دست‌کم از رفتار تعاونی‌ها اینطور متبادر نمی‌شود.

گروه موافق: فراز

◀ از دیدگاه دموکراسی هابرماسی یا دموکراسی مشورتی، بسیج جنبش‌های اجتماعی در جامعه مدنی، در واقع کمک مهمی به توسعه دموکراسی کرده است. مصداق این جنبش‌های اجتماعی می‌تواند تعاونی‌ها باشد. از دیدگاهی دیگر، نظریه دموکراسی کثرتی بیان می‌کند که ما باید به اقلیت‌ها فرصت توزیع قدرت را بدهیم. در این دیدگاه قدرت واحد را باید تبدیل به چندین قدرت نماییم. در اصول ۴۳ و ۴۴ قانون اساسی بیان شده است که باید از حاکمیت مطلق دولت پیشگیری شود و این نمونه نیز هم‌راستا با نظریه مذکور است و به مسئله تعاونی‌ها و دموکراسی اشاره دارد. در حقیقت از هر یک از این دیدگاه‌ها به این مبحث وارد شویم، شامل تعاونی‌ها نیز می‌شود و با مردم‌سالاری هم در ارتباط است. از چشم‌گیرترین کمک‌هایی که تعاونی‌ها به دموکراتیک‌تر شدن جوامع کرده‌اند، بحث اشتغال‌زایی است که مثال عینی مردم‌سالاری است. نکته‌ای که باید ذکر کنیم آنکه ما به نوع خاصی از گزاره محدود نشده‌ایم و وقتی از مردم‌سالاری و جامعه صحبت می‌کنیم، مسائل زنان نیز در بحث ما جای دارند. این نکات را بیان کردیم تا از اشتغال‌زایی بخش تعاون در حوزه زنان سخن بگوییم. در واقع تعاونی‌های بانوان در امر اشتغال‌زایی بسیار فعال بوده‌اند. در این میان بحث برابری زنان و ورود آنان به بخش تعاونی مطرح می‌شود. این عدالت‌خواهی و برابری‌طلبی نیز از دغدغه‌های دموکراسی‌خواهی است. این دو مبحث یکدیگر را پوشش می‌دهند و در راستای یکدیگر هستند.

گروه برنده: فراز

مرکز ملی گفتگو،
مناظره و آزاداندیشی

موضوع:
تعاون؛
فرصت‌ها و
چالش‌ها
آبان‌ماه ۹۹

برای تغییر نگرش مردم نسبت به تعاونی‌ها، اولین‌گام ارتقاء سطح کیفی تولیدات و خدمات است

گروه موافق: فرهنگ

گروه مخالف: جدال احسن

◀ به طور کلی، نگاه مردم در شرکت‌ها و سازمان‌ها به سبب تاثیر مستقیمی که بر رشد و بقای آن سازمان‌ها در بازار رقابت دارند نقشی حیاتی ایفا می‌کند.

اولین گام برای تغییر نگرش مردم ارتقاء کیفیت سطح تولیدات و خدمات تعاونی‌هاست. هرچند عوامل دیگری نیز دخیل هستند.

یک مطالعه موردی که در سنجش صورت گرفته است، نشان می‌دهد میان عواملی همانند افزایش مستمر کیفیت محصولات با رضایت مشتری در شرکت‌های تولیدی، رابطه مثبتی وجود دارد. مطالعه دیگری روی تعاونی مصرف همدان نیز نشان می‌دهد مشتری‌ها عامل کیفیت را اولویت اصلی خودشان در کنار مسائلی نظیر تبلیغات و نحوه رفتار کارکنان و عوامل فیزیکی مانند فضای شرکت تعاونی و توسعه خدمات الکترونیکی دانسته‌اند.

وقتی مردم کالایی را خریداری می‌کنند و مشاهده می‌کنند که کیفیت آن بسیار نازل است و با چیزی که در تبلیغات موجود بوده، متفاوت، ناامید می‌شوند. ما باید گام اولمان را ارتقاء سطح کیفی محصولات و خدمات تعاونی‌ها قرار دهیم. گفتیم که در مطالعات دقیق‌تری که در استان همدان صورت گرفته، متغیرهایی مانند عرضه محصولات با بسته‌بندی‌های جذاب، تناسب بین کیفیت کالاها و هزینه انجام شده و رعایت کیفیت استاندارد محصولات، دارای بار عامل بالایی نسبت به متغیرهای دیگر مانند تبلیغات و رفتار کارکنان، بودند. به نظر ما، بحث تبلیغات و اطلاع‌رسانی بعد از ارتقاء کیفیت قرار می‌گیرد.

▶ اولین اقدام برای تغییر نگرش مردم اطلاع‌رسانی است. دومین اقدام، شیوه‌های اقناعی است. مرحله دوم، جایگزینی است و در این زمینه، رسانه به شدت روی ذهن افراد اثر می‌گذارد و آن‌ها را دگرگون می‌کند.

در گزاره به وجود نارضایتی مردم نسبت به کیفیت تولیدات و خدمات تعاونی‌ها به صورت مطلق اشاره شده است و متهمان ردیف اول این نگرش منفی، کیفیت خدمات و تولیدات تعاونی‌ها معرفی شده‌اند.

تعاونی‌ها رکن سوم اقتصاد کشور ما هستند و اولین ضربه‌ای که یک مجموعه اقتصادی در اثر کیفیت پایین تولیدات و خدمات می‌خورد، افت شدید تقاضای محصول در بازار عرضه و تقاضاست. اما زمانی که ما به آمار و ارقام مراجعه می‌کنیم، مشاهده می‌کنیم که اصلاً چنین نیست و ما تعاونی‌های بسیار موفق در سطح کشور داریم که از قضا توانسته‌اند رضایت مردم را نسبت به محصولات و خدماتشان جلب کنند.

آن مفهوم مطلق که در گزاره برای تمامی تعاونی‌ها تعمیم داده شده، محل اشکال است.

سهم موثر تعاونی‌ها در توزیع گوشت قرمز و گوشت سفید در کشور، وجود اتحادیه‌های قدرتمندی از قبیل تولیدکنندگان فرآورده‌های لبنی، شرکت‌های مختلف تعاونی صنایع آلومینیوم که در نظرسنجی‌های صورت گرفته در خصوص کیفیت محصولات، خدمات تحویل و توزیع، امتیاز قابل قبولی کسب کرده‌اند، همه و همه مثال‌های نقضی برای گزاره محل بحث هستند.

گروه برنده: جدال احسن

تحقق عدالت اجتماعی و نه افزایش بهره‌وری اقتصادی باید رویکرد نظام تعاون در کشور باشد

گروه مخالف: سردار جنگل

ما معتقدیم اگر یک سیستم یا نهاد اقتصادی که در حقیقت تعاونی جزئی از آن است، بتواند به بهره‌وری اقتصادی درست برسد - اتفاقاً ما مخالف این رویکرد هستیم که بهره‌وری اقتصادی مشخصاً برابر با سود بیشتر و مشابه نظام بازار آزاد است - آنگاه می‌تواند به عدالت اجتماعی منجر شود.

اگر در این گزاره، گزینه نه وجود نداشت، شاید ما موضع موافق را اتخاذ می‌کردیم. اما در گزاره عبارت «نه بهره‌وری اقتصادی» آمده است؛ یعنی گزاره عدالت اجتماعی را مقابل بهره‌وری اجتماعی قرار داده است و همچنین تأکید مؤکدی در بخش دوم گزاره وجود دارد که باید بهره‌وری اقتصادی را از ملزومات یک نظام اقتصادی تعاونی خارج کنیم.

اگر یک سیستم اقتصادی، دارای بهره‌وری اقتصادی نباشد، یعنی نتواند برای مشارکت‌کنندگان خود سود بهینه و سود مکفی قرار دهد، افراد و نهادها هیچ رغبتی برای حضور در آن سیستم یا نهاد نخواهند داشت و می‌دانیم که نظام تعاونی مبتنی بر مهم‌ترین اصل آن، یعنی اصل مشارکت جمعی است و اگر سهام‌داران نتوانند در یک سیستم تعاونی و نظام تعاون، به سود مورد نظری که آن را هدف‌گذاری کرده‌اند، برسند، رغبتی برای حضور در تعاونی نخواهند داشت.

زمانی که یک نظام اقتصادی به بهره‌وری اقتصادی برسد، یعنی شرایط را طوری رقم بزند که به بهینگی پارتو برسد، بدون ورود و خروج و تغییر خاصی در آن نظام، همه چیز در سر جای خود قرار بگیرد، آنگاه آن نظام از منظر تقسیم سود یکسان میان افراد مختلف، موفق خواهد شد و می‌تواند به عدالت اجتماعی منجر بشود.

گروه موافق: سیفا

عدالت اجتماعی بر دو اصل استوار است: یکی تأمین اجتماعی و دیگری توازن اجتماعی. با رعایت این دو مورد، رشد اقتصادی جامعه اسلامی تضمین می‌شود. زمانی که ما از تأمین اجتماعی سخن می‌گوییم، یعنی اینکه تمام افراد جامعه به حدی از رشد و توانایی اقتصادی برسند که بتوانند معیشت خودشان را تأمین کنند.

از منظر شهید بهشتی، منطقی‌ترین و اصولی‌ترین شیوه دستیابی به عدالت اجتماعی، گسترش تعاونی‌هاست و این مسئله به قدری در جامعه ارزشمند و مهم است که دو اصل از اصول قانون اساسی ما بر اساس آن تدوین شده است.

رویکرد در این گزاره به این معنا نیست که بهره‌وری اقتصادی را به کناری بگذاریم، اگر بهره‌وری اقتصادی را مد نظر داشته باشیم، هیچ تضمینی وجود ندارد که به اهداف اجتماعی خودمان برسیم و بهره‌وری اقتصادی صرف می‌تواند ما را به سمت اقتصاد لیبرالی و سوسیالیستی ببرد.

اصل ۴۳ قانون اساسی در خصوص تمرکز ثروت در دست افراد و گروه‌های مختلف سخن می‌گوید. می‌گویید که این ثروت نباید در دست افراد خاص و محدودی باشد و عدالت اجتماعی باید مورد توجه قرار بگیرد.

طبق نظریهٔ ورنر زمبارت اقتصاد سه بخش مختلف دارد، روح، شکل و محتوا. روح همان انگیزل افراد در نظام تعاون است و محرکی برای رسیدن به اهداف است. اگر روح و انگیزه، چیزی نباشد که تمام ابعاد فضیلت‌ها را در بر بگیرد هیچ تضمینی وجود ندارد که ما در نهایت به همان هدفی که می‌خواهیم دست پیدا کنیم.

گروه برنده: سردار جنگل

موضوع:
تعاون؛
فرصت‌ها و
چالش‌ها
آبان‌ماه ۹۹

بهترین روش مهار انحصارطلبی شرکت‌های خصوصی بزرگ گسترش تعاونی‌هاست

گروه مخالف: در سنگر آزادی

راهکارهای مختلفی برای انحصارزدایی وجود دارند؛ از جمله، دخالت دولت، تخریب خلاق و مقابله بازار با انحصار و همچنین راه‌اندازی کارزارهای تحریم کالاهای انحصاری از سوی مصرف‌کنندگان.

بهترین راهکار برای رفع انحصار در اقتصاد الف با بهترین راهکار برای اقتصاد ب متفاوت است، برای مثال با وجود دولتی ضعیف و ناتوان، نمی‌توان از دخالت مؤثر دولت برای رفع انحصار سخن گفت و از طرفی جامعه فاقد همبستگی، توان راه‌اندازی کارزاری موفق را برای رفع انحصار ندارد.

انحصارزدایی، در حقیقت رقابتی کردن یک بازار است؛ بنابراین، گسترش تعاونی‌ها، زمانی یک بازار را رقابتی می‌سازد که تعاونی‌ها، توان رقابت با شرکت‌های خصوصی بزرگ را داشته باشند.

شرکت‌های تعاونی، در قیاس با شرکت‌های خصوصی بزرگ، با نقص جذب سرمایه در ابعاد بزرگ روبه‌رواند؛ چرا که تنها راه جذب سرمایه برای این شرکت‌ها، جذب عضو جدید است، در حالی که شرکت‌های خصوصی بزرگ، از روش‌های دیگر و مؤثرتر برخوردارند. در وهله دوم، شرکت‌های خصوصی از توان مدیریتی بیشتری برخوردارند؛ چرا که نخست، شیوه مدیریت دموکراتیک، با توجه به اعضای فراوان، در قیاس با شیوه سلسله‌مراتبی، از پیچیدگی‌ها و دشواری‌های بیشتری برخوردار است.

گروه موافق: سردار جنگل

ما معتقدیم که گسترش تعاونی‌ها موجب جلوگیری از انحصارطلبی شرکت‌های خصوصی بزرگ می‌شود زیرا تعاونی‌ها اصلی دارند به نام اصل مشارکت و در این اصل، کلیه سهام‌داران در تولید، توزیع و حتی قیمت‌گذاری، مشارکت مستقیم دارند. همین‌طور اقتصاد تعاونی اخلاق و عدالت را جزء اصول خودش می‌داند و در واقع خودیاری و پایداری بیش از سودرسانی در اقتصاد تعاونی مهم است و به همین علت می‌تواند جلوی انحصار شرکت‌های خصوصی را بگیرد. شرکت‌های سرمایه‌داری به سود بیشتر فکر می‌کنند و با افزایش سرمایه خود منبع قدرتی غیر قابل دسترس برای قدرت‌های کوچک‌تر در بازار ایجاد می‌کنند. این تجمع قدرت برای یک نهاد یا یک مجموعه، باعث می‌شود که آن‌ها به سود اضافی بیندیشند. اما در اقتصاد تعاون، سود به اولویت چندم بدل می‌شود یا سود در مقداری لازم است در نظر گرفته می‌شود که در واقع سهام‌داران را افزایش دهد.

یکی از عوامل اصلی انحصار در اقتصاد در بخش خصوصی و شرکت‌های خصوصی، ایجاد تمرکز اقتصادی در یک نقطه و یا در بخش سرمایه‌ای است. اقتصاد تعاون، باز هم به این علت که تعاون مبتنی بر اصل مشارکت است، تمرکز در اقتصاد نفی می‌شود. خصوصاً اگر گسترش تعاونی‌ها سبب شود که تعاونی‌های متعددی با سهام‌دارانی فراوان شکل بگیرند و بتوانند بازار تولیدی را شکل دهند.

ما به هیچ وجه معتقد نیستیم که تعاونی‌ها باید یکی از جایگزینان بخش خصوصی باشند. بخش خصوصی و بخش تعاونی می‌توانند در کنار یکدیگر در اقتصاد حضور داشته باشند اما به علت خاصیت دیگری که در بخش تعاونی وجود دارد و آن شفافیت و نظارت‌پذیری درونی و بیرونی است، می‌توانند از انحصار و انحصاری شدن یک بخش جلوگیری کنند.

گروه برنده: سردار جنگل

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
معاونت امور تعاون

سازمان دانشجوین
مسابقات مناظره دانشجویی

تشریک منافع بین بخش‌هاک خصوصی و تعاونی، به بخش تعاون ضربه می‌زند

گروه مخالف: فراز

گروه موافق: جدال احسن

در کتاب اقتصاد بلومی که نویسنده آن یکی از اقتصاددانان معروف انگلستان است-همانطور که می‌دانیم انگلستان مهد ظهور تعاونی‌هاست- عنوان شده است که تشریک منافع نوعی مبادله و رابطه اجتماعی پیچیده است که در آن طرفین قرارداد، نسبت به قراردادی که دارند، منفعت می‌برند. اما آنچه سود تلقی می‌شود، نسبت به ماهیت قرارداد و نوع رابطه متغیر است.

تشریک منافع، بحثی همواره اقتصادی نیست و می‌تواند بحثی سیاسی و اجتماعی و یا در هر حوزه‌ای که در راستای اهداف آن تعاونی قرار گیرد، باشد. نکته مهم دیگر اینکه تشریک منافع بسیار به نوع قرارداد و رابطه وابسته است. انواع مختلفی از تعاونی‌ها وجود دارد و تعاونی‌ها همواره فعالیت اقتصادی ندارند یا در کنار فعالیت اقتصادی، به فعالیت‌های اجتماعی هم می‌پردازند. در کنار انواع تعاونی‌های تولید، توزیع، مصرف، مسکن و غیره، تعاونی‌های نسل نوی نیز وجود دارند که در حوزه انرژی‌های نوین فعالیت می‌کنند.

در مقاله‌ای که در سال ۱۹۹۹ در آمریکا منتشر شد، بیان می‌شود که نقطه اتصال مابین بخش تعاون و بخش خصوصی، خصوصاً در مورد تعاونی‌هایی که در حوزه حفاظت از محیط زیست فعالیت می‌کنند، بسیار حائز اهمیت است. آن‌ها باید بتوانند با بخش خصوصی تبادل منافع داشته باشند و اگر این تبادل انجام نشود، اصلاً این تعاونی‌ها به هدف خودش نمی‌رسند. این گزاره ساختار اطلاقی دارد که در آن همواره الف به ب منجر می‌شود، یعنی اینکه هرگاه هر شرکت تعاونی با هر شرکت خصوصی رابطه و قرارداد داشته باشد، ضرر می‌کند، چرا که این گزاره، یک گزاره غیر مقید است.

تشریک منافع یعنی رسیدن به سود یا ضرری که بر اثر فعالیت اقتصادی دربرابر دو مجموعه قرار بگیرد که متأثر از تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری مشترک است.

تعاونی‌ها برای مقابله با فشار اقتصادی که متوجه اقشار کم‌برخوردار جامعه که سرمایه‌های خردی دارند تأسیس شده و در تلاش است تا آنان را در برابر آسیب‌های اجتماعی و اقتصادی که ممکن است در سطح جامعه اتفاق بیفتد، توانمند سازد. اما شرکت‌های خصوصی فقط برای کسب سود شکل گرفته‌اند.

از منظر تصمیم‌گیری، در شرکت‌ها و بخش خصوصی، هر که سهام بیشتری داشته باشد، قدرت بیشتری نیز دارد. ما هیچ‌گونه تعریف مشترکی میان این مجموعه و مجموعه تعاونی در خصوص تصمیم‌گیری نداریم. چطور می‌توانیم بدون ضابطه و رابطه و تعریف دقیق ارتباط این دو، این دو بخش را در کنار یکدیگر قرار دهیم و به سمت تشریک منافع پیش برویم؟

در حقیقت هدف این دو بخش بسیار جدا از یکدیگر است؛ تشریفات ورود به این شرکت‌ها و نحوه اتخاذ تصمیم‌گیری در این شرکت‌ها بسیار متفاوت است.

در بحث زنان کارآفرینی که در حوزه قالیبافی فعالیت می‌کنند، تشریک منافع در صنعت قالی رخ داد و بخش خصوصی به این حوزه ورود کرد. آنچه این مشاغل را از زنان گرفته چیزی غیر از شرکت‌های خصوصی‌ای است که به این حوزه ورود کردند، با واردات دستگاه‌ها، فرش ماشینی را در مقیاس انبوه تولید و کارگاه‌های تعاونی زنان را از بین بردند؟

گروه برنده: فراز

موضوع:
تعاون؛
فرصت‌ها و
چالش‌ها
آبان‌ماه ۹۹

سیاست‌گذارک‌هاک بخش تعاون به تقویت فرهنگ تعاون منجر می‌شود

گروه موافق: فرهنگ

گروه مخالف: فکرت

اعتلای تعاونی‌ها در گرو تقویت بنیان شرکت‌های تعاونی و فراهم‌کردن بستری لازم برای توسعه تعاونی‌ها و فرهنگ وابسته به آن و به دنبال آن شناسایی راهکارهای مؤثر برای اشاعه فرهنگ تعاون است.

با افزایش میزان شناخت مردم از تعاونی‌ها در قالب برنامه‌ریزی‌های مختلفی نظیر برگزاری دوره‌های آموزشی، تدوین ماده درسی تعاون و غیره و نهادینه‌کردن فرهنگ تعاون ممکن است

تقویت عملکرد تعاونی‌ها به‌عنوان یک سیاست‌گذاری گسترش فرهنگ تعاونی را میان مردم تقویت می‌کند. همین‌طور بهبود عملکرد شرکت‌های تعاونی در زمینه وضعیت زندگی اعضای تعاونی، استفاده از فناوری‌های روز او مانند این‌ها در نهایت موجب تقویت فرهنگ تعاون در میان مردم خواهد شد.

[نوعی از] فرهنگ وجود دارد که [خواستگاه آن] فرهنگ‌سازی و تغییر باورها از طرف پروپاگاندا و دستگاه‌های تبلیغاتی که از سمت حکومت‌ها اداره می‌شوند، است. این شدنی است و شاهد آن بوده‌ایم که تغییر فرهنگ [در] نظام حاکمه آمریکا، نظام غرب، نظام‌های کمونیستی، نظام‌های فاشیستی از بالا به پایین بوده است.

باورها با فرهنگ‌سازی تغییر می‌کند. باورها را نمی‌شود یک‌شبه تغییر داد. ولی از طریق فرهنگ‌سازی که ابزارهای آن معلول سیاست‌گذاری درست است این [تغییر] ممکن است و اتفاق می‌افتد.

گزاره حلقه مهمی به نام مردم و کنش‌گری اجتماعی را در نظر نگرفته و جامعه را به مثابه یک سیستم مکانیکی می‌داند که با سیاست‌گذاری قابلیت تقویت یا ضعف فرهنگی داشته باشد.

برخلاف پیشفرض گزاره، پدیده فرهنگ اساساً پدیده‌ای نیست که به صورت دستوری و از سمت بالا مدیریت شود، زیرا فرهنگ اجزای مهم و مختلفی دارد و از مردم تشکیل شده و ما نمی‌توانیم برای ایجاد تغییر این متغیرها را مدیریت نماییم.

قابطه نظریات جامعه‌شناسی انسان را کنشگر در نظر می‌گیرند. اگر دوستان ما هم انسان را کنشگر می‌دانند، چگونه حکم می‌دهند که سیاست‌گذاری منجر به تقویت فرهنگ می‌شود؟ از منظر ویر در کنشگری معطوف به ارزش، مهمترین عامل در تقویت کنشگری که [خود] به تقویت فرهنگ منجر می‌شود، باور مردم است. در واقع ما معتقدیم برای آنکه فرهنگ تعاونی تقویت شود مردم باید به ارزش‌های تعاونی، کار گروهی و دسته‌جمعی باور داشته باشند.

گزاره تعدد و تکثر فرهنگی و اصطلاحاً پلورالیزم فرهنگی را در نظر نداشته و حکم واحد داده است. با فرهنگ‌های مختلفی که در ایران وجود دارد چگونه می‌توان سیاست‌ها را به یک نتیجه منجر کرد؟ کما اینکه داگلاس نورث هم معتقد است که فرهنگ یک نهاد است و این مردم هستند که نهادها را می‌سازند. [حکم کلی] با این میزان تکثر فرهنگی که در دل یک جامعه وجود دارد، تناقض دارد و نمی‌توان به آن رسید.

گروه برنده: فکرت

سازمان دانشجوین
سازمان دانشجوین

موضوع:
تعاون؛
فرصت‌ها و
چالش‌ها

برطرف‌سازی ضعف‌های ساختاری بخش تعاون بر آموزش و فرهنگ‌سازی در این حوزه مقدم است

گروه مخالف: آرمان

گزاره به صورت خبری توضیح روشنی در خصوص ضعف ساختار تعاون می‌دهد و گروه ما آن را می‌پذیرد.

گروه ما از اینکه برطرف‌کردن ضعف‌های ساختاری در نظام تعاون رابطه دوطرفه علی‌ومعلولی با آموزش فرهنگ دارد، دفاع کند. به معنای ساده‌تر برطرف‌سازی ضعف ساختار تعاون [باید] توأمان با آموزش و فرهنگ‌سازی در این حوزه [باشد] و هیچ‌اقدام [اولی‌تی بر دیگری ندارند].

پراکس و دیگران در سال ۲۰۰۲ نتایج تحقیقات خودشان را اینطور بیان کردند. تناسب نوع ساختار با فرهنگ سازمانی از اهمیت شرایط موفقیت آن سازمان است. درحقیقت فرهنگ سازمانی یک کشور است که ساختار را زنده نگه می‌دارد و این دو با یکدیگر رابطه متقابلی دارند.

به‌طور خلاصه ما مسأله‌ای داریم با عنوان ضعف ساختارهای تعاونی و گزاره رویکرد حل مسأله به این قضیه دارد. حل مسأله یک فرایند است. برای ایجاد این فرایند و برای حل مسأله شما باید نیروی متخصص داشته باشید. باید فرهنگ آن در کارکنان وجود داشته باشد. اگر فرهنگ تغییر وجود نداشته باشد، این تغییر را چطور می‌خواهید ایجاد کنید؟

در برهان خلف نقیض آ، آپریم می‌شود و نه ب. شما اثبات می‌کنید که فرهنگ بر آموزش مقدم نیست. نقیضش این می‌شود که هیچ کدام بر دیگری تقدمی ندارد.

اگر به تعریف ساختار در سایت وزارت تعاون کشور هم بنگریم اتفاقاً فرهنگ و آموزش یکی از زیرشاخه‌های ساختارند. به صورتی که شما نمی‌توانید بگویید این دو مقوله از من جدا هستند و بر یکدیگر تقدم و تأخر دارند.

گروه برنده: آرمان

گروه موافق: در سنگر آزادی

همانگونه که از گزاره قابل دریافت است، مسئله برطرف‌سازی ضعف‌های ساختاری و گسترش آموزش و فرهنگ‌سازی در حوزه تعاون، از چالش‌های این بخش محسوب می‌شوند و از مفروضات گزاره هستند و آنچه که محل نزاع است، تقدم و تأخر رسیدگی به هر یک از این چالش‌هاست.

منظور از ضعف‌های ساختاری بخش تعاون، مجموعه‌ای از مشکلات و نارسایی‌های حقوقی، اقتصادی و سیاست‌گذارانه است که به علت‌های درون‌زا و برون‌زا، مانع از توسعه و عملکرد مناسب بخش تعاون می‌گردد.

استدلال ما در موافقت با گزاره فوق، بر پایه برهان خلف قرار دارد و ما فرض می‌کنیم که آموزش و فرهنگ‌سازی در خصوص تعاون، نسبت به برطرف‌سازی ضعف‌های ساختاری بخش تعاون تقدم دارد.

نکته اساسی آن است که با فرض موفقیت در امر آموزش و فرهنگ‌سازی، آیا دانش و فرهنگ کسب‌شده، از حالت بالقوه امکان تبدیل شدن به حالت بالفعل را دارد؟

برای تنقیح بهتر، فرض کنیم که دارای خودرویی هستیم که فاقد بنزین، موتور سالم و اتاقک است. دولت، با هزینه خود آموزش صحیح این شهروند را قبول می‌کند اما به سبب نبود خودروی مناسب که از امکانات اولیه و حداقلی برخوردار باشد، این آموزش‌ها و فرهنگ‌سازی‌ها زمینه و بستری برای ظهور و بروز پیدا نمی‌کنند.

در خصوص بخش تعاونی و تقدم آموزش و فرهنگ‌سازی بر برطرف‌سازی نقص‌های ساختاری، نیز چنین قضیه‌ای رخ خواهد داد.

مرکز ملی گفتگو،
مناظره و آزاداندیشی

موضوع:
تعاون؛
فرصت‌ها و
چالش‌ها
آبان‌ماه ۹۹

علت اصلی استفاده نکردن شرکت‌هاک تعاونی از فناوری‌هاک روزآمد کمبود سرمایه است.

گروه مخالف: سردار جنگل

ما معتقدیم علت اصلی استفاده نکردن شرکت‌های تعاونی از فناوری روزآمد را می‌شود به دو بخش عدم انتقال تکنولوژی روزآمد به کشور و عدم تولید فناوری‌های روزآمد تقسیم کرد. نیز می‌توان عوامل اصلی عدم استفاده از فناوری را در حوزه‌های انتقال و تولید به چهار دسته فرهنگی، قانونی، سیاستگذارانه و زیرساختی تقسیم نمود. بخش عمده علل عدم استفاده از فناوری روزآمد که شامل مواردی همچون عدم بهره‌مندی از نیروی انسانی، ضعف ساختاری و مدیریتی و زیرساختی، تحریم‌های اقتصادی و عدم ارتباط مستقیم صنعت و دانشگاه می‌شود، ارتباط مستقیمی با کمبود سرمایه ندارد. در واقع با اینکه کمبود سرمایه یکی از علت‌های عدم استفاده از فناوری‌های روزآمد است اما علت اصلی آن نیست.

حوزه فناوری دارای سه بخش انسان‌افزار، دیتا‌افزار و سازمان‌افزار است که هر سه کمترین نسبت را با منابع مالی دارند. ما در همین حوزه یکی از دلایل اصلی این عدم انتقال یا عدم تولید را به سه بخش زیرساختی، ساختاری و ملزومات و ابزارآلات تقسیم کردیم. در حوزه زیرساختی یک بخش اساسی با نام قانون وجود دارد. عدم ثبات قانون‌گذاری، قوانین نامرتب و حقوق مالکیت معنوی در کشور که اجازه انتقال تکنولوژی را به راحتی به ما نمی‌دهد از جمله موانع اصلی است.

گروه موافق: البرز

با توجه به تحقیقی که پایگاه تخصصی اتاق تعاون ایران پیشتر انجام داده و به همراه معاونت امور مجلس اتاق تعاون از ۷۵۰ شرکت تعاونی، صنعتی، معدنی و کشاورزی پرسشگری کردند، باید اذعان داشت که مشکلات عمده شرکت‌های تعاونی کمبود سرمایه و گرانی منابع است. البته مشکلات دیگری نیز به عنوان مشکلات فرعی مانند فرسوده بودن ماشین‌آلات را باید به این فهرست افزود. سپس در پژوهشی مشابه از تعاونی‌های غیرفعال پرسشگری کردند و علت غیرفعال شدن آنها نیز کمبود نقدینگی و ضعف مدیریت و ضعف بنیة مالی شرکت‌ها بود. به اعتقاد ما این ارجاعات می‌توانند به منابع اصلی در ریشه‌یابی مشکل مالی و کمبود نقدینگی شرکت‌های تعاونی، مورد توجه قرار گیرند. با توجه به اصل یک قانون تعاونی که اصل عضویت اختیاری در تعاونی است، همیشه اعضا به‌هنگام بروز مشکل به راحتی می‌توانند از تعاونی خارج شوند. با توجه به ضعف فرهنگی که ما در مسأله تعاونی‌ها داریم و جامعه مدنی هم هنوز به تعاونی‌ها اقبال چندانی نشان نداده است، بسیاری از اوقات اعضا طبق همان اصل عضویت آزاد اختیاری از تعاونی خارج می‌شوند و یا سرمایه خود را از آن خارج می‌کنند.

تحریم‌ها باعث می‌شوند تعاونی‌ها نتوانند به تکنولوژی جدید دست پیدا کنند. با توجه به اینکه تعاونی مردمی است و ساختار شرکت‌های خصوصی و دولتی را هم ندارد سخت‌تر می‌توانند تحریم‌ها را دور بزنند و به تکنولوژی روزآمد دسترسی پیدا کنند.

گروه برنده: سردار جنگل

موضوع:
تعاون؛
فرصت‌ها و
چالش‌ها

تأثیر مثبت تعاونی‌ها بر سطح خرد پیش از اقتصاد کلان است

گروه مخالف: جدال احسن

اقتصاد خرد یا میکرو راجع به رفتارهای گروه‌های انفرادی است، حال آنکه اقتصاد کلان یا ماکرو، رفتارهای اقتصادی در سطح کلی را مورد بررسی قرار می‌دهد. اقتصاد خرد، مباحثی چون رفتار مصرف‌کننده، تولیدکننده و چگونگی تعیین قیمت در بازارهای مختلف را در بر می‌گیرد. حال آنکه اقتصاد کلان، تغییرات متغیرهای اقتصادی از قبیل درآمد ملی، سطح اشتغال و سطح عمومی قیمت‌ها را مورد مطالعه و تحلیل قرار می‌دهد.

تئوری اقتصادی رایج از انقلاب صنعتی تا چنددهه گذشته به این صورت بود که تنها تکنولوژی انباشتی و تولید انبوه می‌تواند شرایط بهینه را برای ما فراهم آورد. ولی طی چنددهه گذشته اقتصادهای نوظهوری با سطح بهینه بالا و کالاهای باکیفیت ظاهر شدند که از قضا از تکنولوژی خرد بهره گرفته‌اند. مزیت این روش هم در اثر تولیدی و کارایی مشهود است و هم اثرات توزیعی مثبتی دارد و در آن سود عادلانه‌تر توزیع می‌شود.

تمام سخن ما در مقام مخالف این است که شیوه تعاونی یک بحث کلان اقتصادی است و در تئوری‌ها و عملکرد کشورهایی چون تایوان، مالزی، چین و آمریکا و غیره قابل مشاهده است. مقیاس تعاونی یک مقیاس استراتژیک و کلان است و رونق آن روی بهره‌وری اثر می‌گذارد و رفاه کل کشور را که باز هم آیتمی کلان است، افزایش می‌دهد. GDP کشور را نیز افزایش می‌دهد. شکل‌دهی تعاونی‌های بزرگ و اثرگذار غایت و هدف اصلی تعاونی‌ها نیست که بتواند المان‌های اقتصاد کلان را تغییر دهد.

گروه برنده: فکرت

گروه موافق: فکرت

در ابتدا محور موافقت خود را با این گزاره عنوان می‌کنیم و آن اصل درون‌زایی در مدل اقتصادی است. بر مبنای این اصل همواره تأثیرات متغیرهای مستقل درون‌زا در یک مدل بیشتر از متغیرهای مستقل برون‌زا در آن مدل است. یعنی میزان تأثیر برآمده از متغیری که در آن مدل حضور دارد بیشتر از متغیری است که از بیرون بر آن پدیده اثر می‌گذارد. برای مثال در هزینه کل یک بنگاه، مالیات به صورت ثابت اعمال می‌شود، حال آنکه میزان تولید عاملی درون‌زا محسوب می‌شود و در هزینه کل مؤثرتر است.

از آنجایی که جنس تعاونی‌ها بنگاه و جایگاه آن نیز در اقتصاد خرد است، تعاونی‌ها در مدل سطح خرد درون‌زا هستند و بیشترین تأثیر را دارند. در مدل کلان اقتصاد، متغیرهای خرد برون‌زا هستند و تأثیر کمتری می‌گذارند. برای مثال در مدل سطح خرد عرضه پول برون‌زاست و اثری ندارد ولی در سطح کلان عاملی درون‌زاست.

ما معتقدیم از آنجا که تصمیمات بنگاه‌های تعاونی در مدل سطح خرد کاملاً درون‌زاست، میزان تأثیراتشان در سطح خرد بسیار بالاست و میزان تأثیرات تصمیمات بنگاه‌ها در سطح کلان برون‌زا است و تأثیراتی حداقلی دارد.

در کتاب خشونت و نظام‌های اجتماعی عنوان می‌شود که مهمترین عامل قدرت تأثیرگذاری نهادهایی مانند نهاد تعاونی استقلال آنهاست. اگر استقلال نداشته باشند تأثیرگذاری‌شان در سطح کلان با مشکل مواجه می‌شود و زمانیکه تعاونی‌ها حمایت دولت را دارند و اثرپذیر هستند چگونه میتوان گفت که قدرت اثرگذاری دارند؟

مرکز ملی گفتگو،
مناظره و آزاداندیشی

موضوع:
تعاون؛
فرصت‌ها و
چالش‌ها
آبان‌ماه ۹۹

دادن تسهیلات مالی و بانکی اعم از وام بدون بهره و... باعث ایجاد فساد در بخش تعاون می‌شود

گروه مخالف: سردار جنگل

قبل از ورود به گزاره باید به این موضوع بپردازیم که چه عواملی باعث فساد می‌شود. در این زمینه می‌توان به مواردی چون عدم تناسب جرم و مجازات، عدم شفافیت در نهادهای مالی، فرایندها و رویه‌های سازمانی فسادزا، عدم نظارت دقیق و مستمر بیرونی و درونی در نهادهای مالی اشاره کرد.

سعی داریم در این مناظره با مجموعه‌ای از تعاریف و مستندات ثابت کنیم که در تعاونی‌ها به این علت که اصول و ارزش‌های تعاونی مغایر با شکل‌گیری فساد است، پرداخت تسهیلات تعاونی‌ها ممکن است کمترین میزان فساد را در مقایسه با دیگر نهادهای مالی ایجاد کند. باید با در نظر گرفتن تفاوت فساد و انحراف بگوئیم که در تعاونی‌ها ممکن است انحراف از بودجه و تسهیلات صورت بگیرد ولی فساد اتفاق نمی‌افتد. فساد در موقعیتی رخ می‌دهد که کنترل اجتماعی وجود نداشته باشد درحالی‌که در تعاونی‌ها به علت در کنار هم قرار گرفتن سهام‌داران عمده و تعدد آن‌ها، وجود یک سیستم نظارت درونی یا خودکنترلی، سیستم کنترلی بیرونی و نظارت دائم و مستمر بر تعاونی‌ها این فساد شکل نمی‌گیرد. در واقع تزریق پول و سرمایه‌ای که بدون شفافیت و نظارت باشد، منجر به فساد می‌شود درحالی‌که در تعاونی‌ها میزان نظارت و شفافیت می‌تواند به بالاترین حد ممکن خود برسد و از فساد که از اعطای تسهیلات ایجاد می‌شود، جلوگیری کند.

گروه موافق: آرمان

اعطای تسهیلات مالی و بانکی محل ورود دولت به بخش تعاون است و اساساً زمانی دولت اجازه ورود به بخشی از اقتصاد را دارد که بازار شکست خورده باشد. ورود دولت می‌تواند صورت‌های مختلفی داشته باشد که در این گزاره به تسهیلات مالی و بانکی اشاره شده است. این شرط لازم برای تحقق ورود دولت است و اما شرط کافی آن است که دولت بتواند شرایط را حتماً بهبود ببخشد. یعنی حضور دولت از عدم حضورش بهتر باشد. ۵۷ درصد تعاونی‌های کل کشور غیرفعالند. باید بررسی کرد که اگر این تعاونی‌ها تسهیلات دریافت کرده‌اند چرا غیر فعال هستند. یعنی تسهیلات اثرگذار نبوده است؟ اگر تسهیلاتی دریافت کرده‌اند باید مشخص شود مابقی تعاونی‌ها با چه معیار و شاخصی از این امتیاز استفاده کرده‌اند؟ آیا روابط تاثیرگذار نبوده و اشخاص نقشی نداشته‌اند؟ در گزاره کلید واژه فساد به کار رفته است. صادق‌الحسینی آن را منحرف کردن منابع ملی مردمی در جهت منابع گروهی و جناحی تعریف می‌کند. حال این سؤال پیش می‌آید که آیا ما می‌توانیم این فرآیند را اصلاح کنیم؟ خیر. چراکه اساساً وضعیت اقتصادی کشور به گونه‌ای است که تعاونی‌ها سوددهی لازم را ندارند و انگیزه تخطی وجود دارد. انسان در همه جای دنیا به دنبال منفعت است و در هر ساختاری انسان منفعت خودش را دنبال می‌کند ولو آنکه نامشروع باشد.

گروه برنده: سردار جنگل

سازمان دانشجویان
دانشگاه تهران

گسترش تعاونی‌ها در تقویت جامعه مدنی ایران نقش اساسی داشته است

گروه مخالف: در سنگر آزادی

جامعه مدنی، در حقیقت مجموعه‌ای از اشخاص و سازمان‌های مستقل از دولت و داوطلبانه‌ای هستند که حقوق، اندیشه‌ها و مطالبات شهروندان را آشکار می‌کنند. استقلال این نهادها، سازمان‌ها و اشخاص از دولت، سبب می‌شود تا هم مطالبات حقیقی جامعه، جدا از خواست دولت، بیان شود و هم آنکه ابزاری برای کنترل دولت و اقدامات آن باشد. از جمله این نهادها و سازمان‌ها می‌توان به احزاب، دانشگاه‌ها، سمن‌ها، باشگاه‌ها، اتحادیه‌ها و تعاونی‌ها اشاره نمود.

با بررسی وضعیت جامعه مدنی در ایران، می‌توان گفت جامعه مدنی در ایران به قدری ضعیف است که اساساً هیچ نهادی در ۴۰ سال گذشته نتوانسته آن را قوی سازد. به واقع اگر به شاخص‌های مرتبط با فعالیت نهادهای مستقل و نیمه‌مستقل در ایران نگاهی بیندازیم، این وضعیت روشن‌تر می‌شود. در بحث احزاب سیاسی نیز، همچنان الگوهای انتخاباتی بر پایه مشارکت توده‌ای و دعوت اشخاص دارای کاریزما است.

حوزه تعاون برعکس حوزه شرکت‌های خصوصی، به سبب ضعف‌های شدید، وابستگی بیشتری به دولت دارد و نیاز مبرم آن به تسهیلات دولتی، آن را از سایر بخش‌ها، غیر مستقل‌تر کرده است.

گروه موافق: البرز

به اعتقاد گروه ما تعاونی‌ها در کنار بسیاری از نهادها و اتفاقات دیگر موفق شدند در تقویت جامعه مدنی ایران تأثیرگذار باشند.

اگر توسعه و تقویت جامعه مدنی را از بالا به پایین و از پایین به بالا به مثابه دو محور جدا ببینیم، تعاونی‌ها از پایین به بالا تأثیرگذارتر هستند و با مقاومت جامعه مواجه نمی‌شوند. شکل توسعه آن‌ها نیز به گونه‌ای است که ابتدا نیاز را تشخیص می‌دهند و سپس به توسعه می‌رسند و از این رهگذر به تقویت جامعه مدنی یاری می‌رسانند.

از اصول مهم تعاونی‌ها این است که معمولاً با جامعه مدنی خود به خود برهم‌کنش دارند.

بر مبنای ماده ۱۰ قانون تعاون ایران کلیه اعضاء طبق اساسنامه در تمام امور حق نظارت دارند و اصل دوم تعاونی هم بر رأی برابر اعضا تأکید می‌کند.

صندوق‌های قرض‌الحسنه، صندوق‌های خانوادگی خانگی هم ساختار تعاونی دارند و در شرایطی که نهادهای اجتماعی قدیمی ایران خود به خود در حال رخت‌برستن هستند، تعاونی‌ها می‌توانند به مثابه نهادهای جدید و آلترناتیوی برای جای‌گیری در جامعه مدنی ایفای نقش کنند.

گروه برنده: در سنگر آزادی

موضوع:
تعاون؛
فرصت‌ها و
چالش‌ها
آبان‌ماه ۹۹

در شرایط رکود اقتصادی بخش تعاون از توان اشتغالزایی بیشتری نسبت به بخش خصوصی برخوردار است

در سنگر آزادی

گروه مخالف:

فراز

گروه موافق:

بحث اتخاذ سیاست‌های انبساطی و به تبع آن، افزایش تورم از طریق تزریق سرمایه به بخش تعاونی، طبق منحنی فلیپس، به سبب افزایش دستمزدها، می‌تواند به افزایش اشتغال و تمایل کارگران به استخدام در بنگاه‌ها منجر شود. اما کارایی این سیاست در زمینه ایجاد اشتغال و مبارزه با رکود، مورد نقد فریدمن و سپس لوکاس قرار گرفت و آن‌ها با استفاده از مفهوم انتظارات تطبیقی، نشان می‌دادند که این سیاست، به جای مبارزه با رکود، به خلق رکود تورمی و دامن‌زدن به ابعاد بحران می‌انجامد.

انتظارات تطبیقی، مفهومی است که مردم به وسیله آن، انتظارات خود را درباره آنچه در آینده اتفاق می‌افتد، بر اساس آنچه در گذشته اتفاق افتاده است، شکل می‌دهند. برای مثال، اگر تورم سال گذشته بالاتر از حد انتظار باشد، مردم در انتظارات خود برای آینده تجدید نظر می‌کنند.

فریدمن و ادموند فلیپس در نقد منحنی فلیپس و سیاست اشتغال‌زایی بر اساس خلق تورم، بیان می‌کنند که کارگرها و کارفرماهای عقلایی، تنها به دستمزدهای حقیقی توجه می‌کنند که مستقل از میزان تورم است. در حقیقت، دستمزد حقیقی متکی بر قدرت خرید پول است و افزایش اسمی آن، شاید در ابتدا برای کارگران جذاب باشد، اما مدتی بعد و پس از مشاهده تورم موجود در جامعه و احساس نرخ حقیقی دستمزد، انتظارات خود را مطابق با تورم تطبیق داده و در ادامه، علاقه‌ای به فعالیت در نرخ افزایش یافته ندارند و با انتظار تورم در سال بعدی، به فعالیت می‌پردازند.

این گزاره مقید به شرایط رکود اقتصادی است. بنابراین ما باید در همین قدم‌های اول به سراغ تعریف رکود اقتصادی برویم. در اقتصاد کینزی رکود اقتصادی به دوره‌ای گفته می‌شود که اقتصاد حالت انقباضی به خود گرفته و در نهایت کوچک می‌شود. در این شرایط رشد اقتصادی رشدی منفی خواهد بود.

بخش خصوصی برای اینکه بتواند بقای خودش را در شرایط رکود اقتصادی تضمین کند، به تعدیل نیرو اقدام می‌کند. این در شرایطی است که اساساً اشتغالزایی به معنای ایجاد شغل‌ها با توجه به نیاز روز بازار و همین‌طور توسعه کسب‌وکارهای موجود است و این دقیقاً هدف و تعریف و انتظاری است که از بخش اقتصاد تعاونی داریم. بنابراین همگرایی منافع بخش تعاون با ایجاد اشتغال به مراتب بیشتر از بخش خصوصی در شرایط رکود اقتصادی است.

دولت یونان برای اصلاحات ساختاری در برابر بحران اشتغالی که یونان به واسطه وام‌های سنگینی که در منطقه یورو با آن مواجه است، به این سمت حرکت کرد که مردم را به استخدام‌کردن و استخدام‌شدن در بخش تعاونی و کسب‌وکارهای محلی تشویق کند. این سیاستگذاری مختص یونان نیست. سایر کشورها نیز مانند کشورهای اروپای شرقی با بحران‌های مشابه مواجه شدند و مدل اقتصاد تعاونی در بحث رکود اقتصادی هم در مدل‌های نظری و هم در مدل‌های تجربی بسیار موفق عمل کرده است.

فراز

گروه برنده:

سازمان دانشجویان
دانشگاه تهران

موضوع:
تعاون؛
فرصت‌ها و
چالش‌ها

ادغام تعاونی‌ها موجب کارایی بیشتر نظام تعاونی در کشور خواهد شد

گروه مخالف: فکرت

شواهد و آمارهای علمی-تاریخی متعدد حاکی از شکست ادغام و ساقط شدن گزاره از کلیت است. در آمریکا ۷۰ تا ۹۰ درصد ادغام‌ها و در اروپا ۶۰ تا ۸۰ درصد شکست خورده‌اند. با وجود این حجم از تجارب شکست ادغام و ساقط شدن گزاره از اعتبار چگونه می‌توان موافق این گزاره بود؟ در مقاله ادغام تعاونی‌ها و اثرات تمرکز سرمایه تیموتی ریچارد در بررسی علت نرخ بیشتر شکست ادغام تعاونی‌ها در برابر نرخ شکست ادغام غیرتعاونی‌ها وقتی نسبت‌های مالی را در مدیریت مالی شرکت‌های تعاونی پس از ادغام بررسی می‌کند، به این نتیجه می‌رسد که نسبت‌های مالی که مرتبط با سود هستند پایین‌تر از میانگین متناظر آن در صنعت است. چرا که شرکت‌های تعاونی قبل از ادغام باید سود را اولویت دوم قرار دهند. همین نسبت‌ها بعد از ادغام باعث ریکواری شرکت‌ها شده و باعث می‌شود که دوران بحران ادغام شرکت‌های تعاونی دو تا سه سال بیشتر از شرکت‌های غیرتعاونی زمان ببرد و همین باعث شکست آن‌ها شود.

انسجام و اتحاد با ادغام جمع‌شدنی نیست. اینها شاید در یک مفهوم باشند اما دو شرکت یا ادغام میشوند یا اتحاد استراتژیک دارند.

ایده ادغام به لحاظ ماهوی با اهداف تعاونی‌ها در تضاد است و امتناع حصول کارایی از رهگذر ادغام از محورهای مخالفت ماست. کارایی همواره با اهداف سنجیده می‌شود و تمرکززدایی از سرمایه یکی از اهداف تعاونی‌هاست که در فصل اول قانون تعاونی‌ها-مصوبه هفتاد- ذکر شده است، حال آنکه ادغام برای سود آوری به دنبال تمرکز سرمایه است.

گروه موافق: سردار جنگل

در مدیریت استراتژیک ادغام به گونه‌های مختلف اشتراک ساختار چند شرکت گفته می‌شود که در دو حالت افقی و عمودی قابل بررسی است. ادغام عمودی یعنی مدلی از ادغام که یک شرکت، شرکت‌های مرتبط با فعالیت‌های خود را در خود ادغام می‌کند. مانند یک شرکت تولیدی که با خرید شرکت‌های توزیعی در واقع آن‌ها را با خود ادغام کرده است. در ادغام افقی شرکت برای خرید شرکت‌های رقیب خود در بازار که همان محصولات را تولید میکنند اقدام می‌کند. علت اصلی موافقت ما با گزاره، هم‌نوایی واژگان کارایی نظام تعاون و ادغام شرکت‌های تعاونی در کنار یکدیگر است. یکی از این جنبه‌های این بحث، جنبه اقتصادی است. اما جنبه‌های دیگر نیز در کارایی لحاظ می‌شود که بر اساس تعاریف و پژوهش‌هایی که متفکرین مختلف این حوزه انجام دادند جنبه‌های اجتماعی کارایی بسیار پررنگ‌تری نسبت به جنبه اقتصادی دارد.

اگر شرکت تعاونی کوچک با میزان سرمایه کم قرار باشد با شرکت بزرگ مقابله کند و انحصار بازار را از آنها بگیرد، نیاز به سرمایه اولیه دارد. امکان شکل‌گیری این سرمایه در تعاونی‌های کوچک وجود ندارد. لذا باید چند تعاونی کوچک به یک سرمایه بزرگتر برسند. ادغام در دل خود دارای منافع استراتژیک است و صرفه‌جویی منابع اتفاق می‌افتد. یعنی اگر قرار باشد برای تولید یک محصول یک ریال خرج شود در ادغام شرکت‌های تعاونی این عدد به شدت کاهش پیدا می‌کند.

گروه برنده: فکرت

مرکز ملی گفتگو،
مناظره و آزاداندیشی

موضوع:
تعاون؛
فرصت‌ها و
چالش‌ها
آبان‌ماه ۹۹

واگذاری شرکت‌های دولتی به بخش تعاون برای اقتصاد ایران ثمربخش‌تر از واگذاری آن به بخش خصوصی است

گروه موافق: سردار جنگل

گروه مخالف: فراز

موافقت ما با گزاره فوق از اینجا آغاز می‌شود که خصوصی‌سازی در ایران به گونه‌ای ناکارآمد و در واقع پرضعف اجرا شده که در واقع موجب متولدشدن مفهوم و واژه جدیدی در ادبیات اقتصادی به نام «خصولتی» شده است.

از آنجا که گزاره به طور مستقیم و مشخص به ثمربخشی بیشتر برای اقتصاد ایران اشاره کرده، ما در ابتدا باید شمایی کلی از وضعیت عمومی اقتصاد ایران ارائه بدهیم و سپس توضیح دهیم که چرا اقتصاد ایران به اینگونه دچار چنین واگذاری‌هایی شده است. متأسفانه اقتصاد ایران سهم پایینی از اقتصاد جهان دارد، نرخ سرمایه‌گذاری در اقتصاد ایران پایین است، به تورم بالا و رکود تورمی و نرخ بالای بیکاری دچار هستیم، GDP اقتصاد پایین است و اقتصاد ما اقتصادی بعضاً شفافیت‌گریز، تک‌محصولی-مبتنی بر نفت- و واردات محور است و با عدم رونق تولید روبه‌رو هستیم.

ما مطلقاً معتقد نیستیم که نباید خصوصی‌سازی صورت بگیرد، نظر به اینکه گزاره به شرایط اقتصاد ایران و ثمربخشی بیشتر برای اقتصاد ایران اشاره کرده است، معتقد هستیم که ساختار تعاونی مزایایی دارد که منجر به ازبین‌بردن بسیاری از معایب پیشین خواهد شد. به عنوان مثال ما در تعاونی می‌توانیم بسیار بیشتر شاهد تحقق عدالت اجتماعی باشیم. مسئله بعدی، مشارکت و همیاری بیشتر در بخش تعاونی است. مسئله بسیار مهم‌تر اینکه ما در بخش تعاونی در چند وجه شاهد حضور شفافیت هستیم. شفافیت عمومی که در واقع شامل آگهی‌های مجامع عمومی تعاونی‌هاست که باید در روزنامه‌های کثیرالانتشار ثبت شود. تمام تصمیمات تعاونی‌ها باید در مجمع عمومی گرفته شود که خودنظارتی در آن وجود دارد و همچنین ناظر وزارت تعاون هم در آنجا حضور دارد و می‌تواند بر آن نظارت داشته باشد.

امروز تیم فراز در جایگاه مخالف دو پیش‌فرض نسبت به گزاره دارد. اول آنکه شرایط، شرایطی است که شرکت دولتی را ناچار به واگذاری کرده و در حال حاضر تصمیم بر سر آن است که شرکت‌ها تعاونی یا خصوصی باشند. بنابراین، شرایط شرایطی بوده که بودجه و مدیریت دولتی نتوانسته است از پس اداره شرکتی دولتی برآید. چطور در چنین شرایطی می‌تواند مجال جولان دادن یابد؟ دوم آنکه ما با قبول اینکه هر دوی این بخش‌ها می‌توانند ثمربخش باشند نه منکر ظرفیت‌های بخش تعاونی می‌شویم و نه منکر مشکلات بخش خصوصی خواهیم بود.

گزاره اولویت خود را همواره و به طور مطلق و همیشگی به بخش تعاون داده است، بدون آنکه نوع واگذاری و این مسأله را مشخص کند که کدام شرکت در حال واگذاری است و چه نوع کاربری‌ای دارد. گزاره اهلیت را در نظر نمی‌گیرد. نمی‌توان در رأیی کلی گفت همواره تعاونی می‌تواند ثمربخش‌تر باشد. برای مثال ما در سال ۱۳۷۲ شرکت پیستون ایران به بخش خصوصی واگذار شد. در آن زمان شرکت پیستون ایران شرکتی بود که تولیداتی محدود و شریکی آلمانی داشت. در حال حاضر خبری از شریک آلمانی نیست و این شرکت یکی از مهم‌ترین بخش‌های تولید داخلی ماست.

سازمان دانشجویان
مناظره دانشجویی

در این مناظره دو گروه امتیازهای مساوی دریافت کردند.

مسأله محورک تعاون توجه به منفعت عمومی در مقابل منفعت فردک است

گروه مخالف: فکرت

دکتر ناصر علی منصوریان استاد دانشگاه علامه طباطبائی در مقاله‌ای با عنوان منفعت عمومی و جایگاه آن در قانون‌گذاری ایران می‌گوید: «منفعت عمومی از مفاهیم چندوجهی و جدلی علوم اجتماعی است. در تعریف ساده این مفهوم شامل اموری است که برای توده مردم مطلوبیت دارد و همگان را بهره‌مند می‌سازد. اهمیت منفعت عمومی تا جایی است که توانسته تلقی مکاتب فکری را از مفهوم دولت متحول کند. بر این اساس دولت به تشکیلاتی اطلاق می‌شود که قدرت را به منظور ارائه خدمات عمومی اعمال می‌کند. خدماتی که قرار است به بهترین شکل ممکن تأمین‌کننده منافع عمومی باشند.» محور مخالفت ما این است که تنها نهادی که می‌تواند و باید به منفعت عمومی در مقابل منفعت فردی بپردازد دولت است.

تمامی متفکران و حکما گفته‌اند زمانی می‌گوییم میان دو شیء و یا مفهوم مختلف و متغایر تقابل وجود دارد که ذاتاً غیرقابل جمع باشند. چهار نوع تقابل وجود دارد. تضاد، عدم ملکه و تناقض. ما معتقدیم منفعت عمومی و منفعت فردی اجتماع‌پذیرند و هیچ‌گونه تقابلی ندارند. جمع از افراد تشکیل شده و منفعت عمومی و فردی نه تنها تقابل ندارند که به تعبیر آدام اسمیت در سرمایه ملل با تعقیب منافع فردی منافع عمومی به‌دست می‌آید.

اگر قرار باشد متکی بر شاخص و پژوهش‌ها سخن بگوییم آنگاه باید گفت که بازار آزاد منفعت جمع را بسیار بهتر از تعاونی‌ها مرتفع می‌کند. با توجه به شاخص توسعه انسانی هرچه اقتصاد کشورها آزادتر باشد منفعت جمعی نیز بیشتر تأمین می‌شود.

تعاونی‌ها خود متکی بر دولت‌ها هستند و قدرت دفاع از منفعت عمومی را در مقابل منفعت فردی ندارند. جان لاک می‌گوید تنها یک نهاد پدرمآب به نام دولت می‌تواند مطالبات عمومی را پیگیری نماید.»

گروه موافق: در سنگر آزادی

تعاونی از اساس پدیده‌ای است جمع‌گرا که از ابتدای پیدایش تاکنون با هدف مقابله با فردگرایی سودمحور متکی بر بنیادگرایی بازار از نفع جامعه در مقابل بازار دفاع کرده است.

با انقلاب صنعتی و گسترش شیوه‌های تولید سرمایه‌دارانه و شیوه‌های توزیع متکی بر بازار خودتنظیم‌گر پیامدهایی برای انسان‌ها و محیط زیست به‌وجود آمد که لازمه‌های زندگی انسان را مختل کرد. اما جامعه در مقابل این تهدیدها منفعل نیست. مقاومت‌های اجتماعی یا به تعریف خاص کارل پولانی ضدجنبش‌های حمایتی، همه آن سازوکارهایی را که جامعه در مقابل بی‌رحمی بنیادگرایی بازار نیاز دارد ترتیب می‌بندد و از قضا نهضت تعاونی‌ها در روند تاریخی خود ذیل همین ضدجنبش‌های حمایتی مقوله‌بندی می‌شود. تاریخ شکل‌گیری تعاونی‌ها به‌خصوص از نیمه اول قرن نوزدهم به موازات انکشاف هرچه‌بیشتر شیوه تولید سرمایه‌داری تاریخ دو شیوه متفاوت نگریستن به مفهوم منفعت بوده است. ایدئولوگ‌های راستگرا با جعل درکی ساده‌انگارانه از منفعت جمعی ریشه‌های تولیدی تضاد بین کار و سرمایه را نادیده می‌گیرند و هم حیات عمومی و هم حیات فردی انسان را مختل می‌کنند.

در قانون بخش تعاون جمهوری اسلامی ایران در قسمت اهداف می‌خوانیم «تعاونی‌ها وظیفه توسعه و تحکیم مشارکت و تعاون عمومی بین همه مردم را برعهده دارند. همین‌طور وظیفه قراردادن مدیریت و سرمایه در اختیار نیروی کار برای بهره‌داری مستقیم از حاصل کار خود، قراردادن وسایل کار در اختیار کسانی که قادر به کار هستند اما ابزار آن را ندارند. پیشگیری از تمرکز ثروت، جهت تحقق عدالت اجتماعی. همه اینها بامیانجی یا بی‌میانجی بر متحقق‌شدن منافع جمعی و رجحان آن بر منافع فردی دلالت دارند.

«ما نمی‌گوییم بنیادگرایی که فرد به دست فراموشی سپرده شود، اما تأکید تعاونی‌ها بر روشی جمع‌گرایانه است.»

گروه برنده: در سنگر آزادی

موضوع:
تعاون؛
فرصت‌ها و
چالش‌ها
آبان‌ماه ۹۹

با اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی سهم بخش تعاون در اقتصاد افزایش می‌یابد

گروه موافق: فکرت

گروه مخالف: در سنگر آزادی

انریکو فری حقوقدان ایتالیایی معتقد است که اجرایی شدن یک قانون در واقع یک فرایند است و عبارت «اجرای ناصحیح یک قانون» از دیدگاه انریکو فری معنادار نیست. از منظر فری یا قانون اجرا شده است یا نه و زمانی می‌توانیم بگوییم قانونی اجرا شده که دقیقاً به اهداف خود برسد. نگاه بسیاری از حقوق‌دانان ایرانی همچون کاتوزیان نیز همین نگاه انریکو فری است.

محور اول موافقت ما با گزاره ظرفیت‌های بالای اصل ۴۴ قانون اساسی برای افزایش سهم بخش تعاون در اقتصاد است. با اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی سهم تعاون افزایش پیدا می‌کند چون توان بالقوه تعاون در این اصل دیده شده است. روح اصل ۴۴ کاهش سهم دولت و افزایش سهم بخش تعاون و خصوصی است. طبق اصل ۴۴ قانون اساسی به‌جز صنایع نظامی باید هشتاد درصد بخش‌های اقتصادی واگذار شود. در حقیقت روح اصل ۴۴ واگذاری است.

محور دوم موافقت ما جنبه‌های اقتصادی است. اگر سهم دولت طبق اصل ۴۴ که در حال حاضر هشتاد درصد است برلی مثال هفتاد درصد شود، این کاهش حیطة دولت در اقتصاد موجب می‌شود اقتصاد با ثبات‌تر شود. زیرا هزینه‌های دولت نیز کاهش پیدا می‌کند. اگر ما از انبساط دولت طبق این اصل جلوگیری کنیم، تعاونی‌ها می‌توانند با کوچک‌ترین میزان توسعه سهم خود را افزایش دهند.

گروه برنده: فکرت

اجرای قوانین بر عهده قوه مجریه و دولت‌هاست و نقش رویکرد دولت‌ها، سیاست‌های کلی اقتصادی آن‌ها و البته مشاوران، اتاق فکر و اقتصاددانان اهمیت تعیین‌کننده‌ای پیدا می‌کند. به‌ویژه که این اصل به‌واسطه اهمیت فوق‌العاده‌اش در راستای خط‌مشی‌ها و سیاست‌گذاری‌های کلی اقتصادی کشور همیشه مورد توجه جناح‌های سیاسی مختلف کشور بوده است.

تاریخ اقتصادی ایران به ما یادآوری می‌کند که دولت‌ها پیشبرد اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی را با تأکید ویژه بر گسترش بخش خصوصی پیش برده‌اند.

هیچ صفتی در گزاره کلمه «اجرا» را محدود نمی‌کند. گزاره حالتی پیشگویانه دارد. گویا تا به‌حال اصل ۴۴ به مرحله اجرا نرسیده و اکنون بناست با اجرای آن برای نخستین بار سهم بخش تعاون افزایش یابد. ما با این رویکرد مخالفیم، چرا که با درپیش گرفتن این رویه بر همه تجربیات در اجرای این اصل قانون اساسی چه به‌شیوه صحیح و چه ناصحیح چشم پوشیده می‌شود.

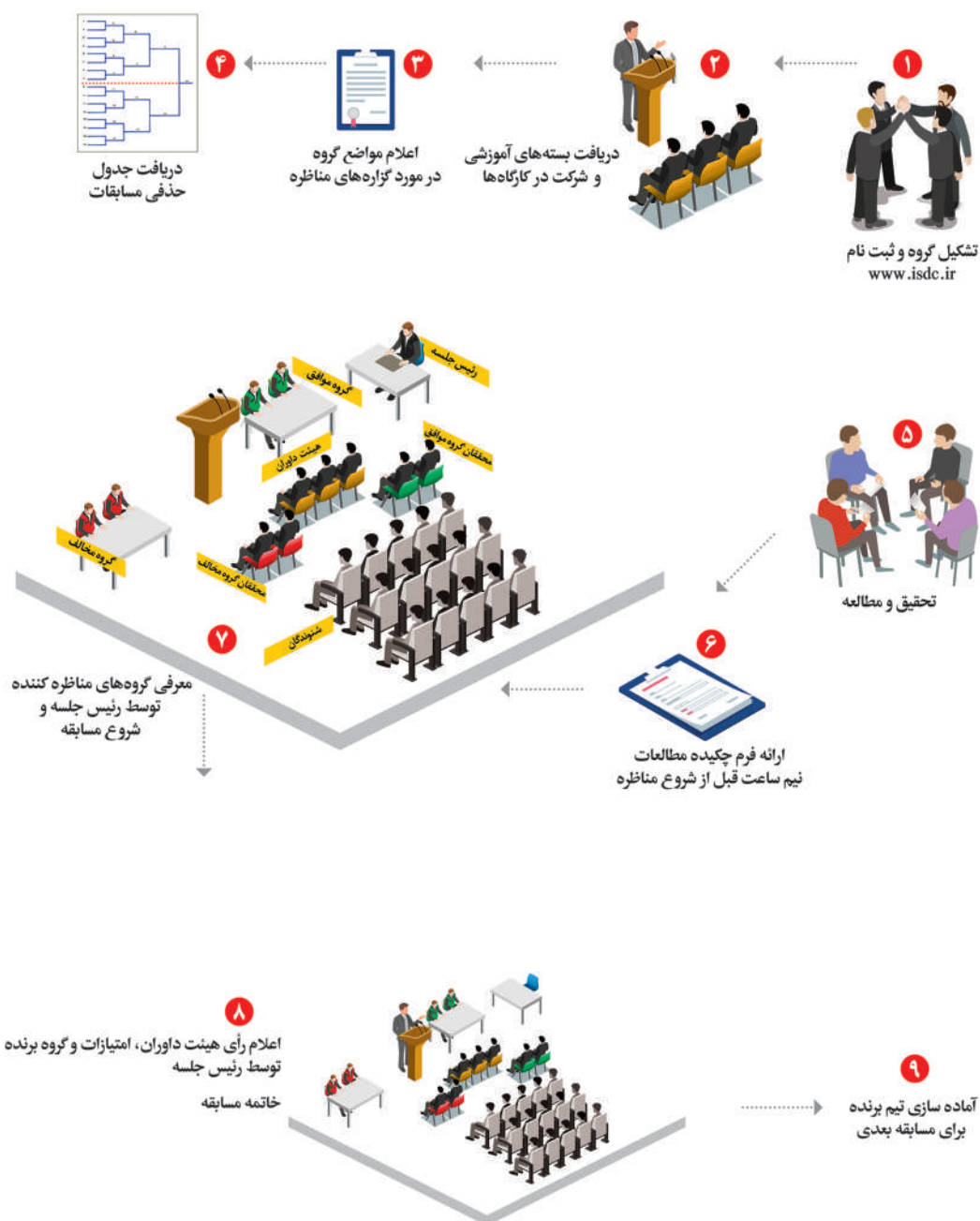
حتی اگر اصل ۴۴ منجر به افزایش اسمی سهم تعاون در اقتصاد کشور شود، مادامی که رویکرد دولت‌ها به بخش تعاون ابزاری باشد و تعاونی‌ها گسترش نامتوازن و غیراستانداردی داشته باشند، نتیجه‌ای حاصل نمی‌آید.

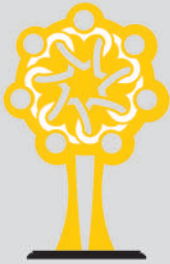

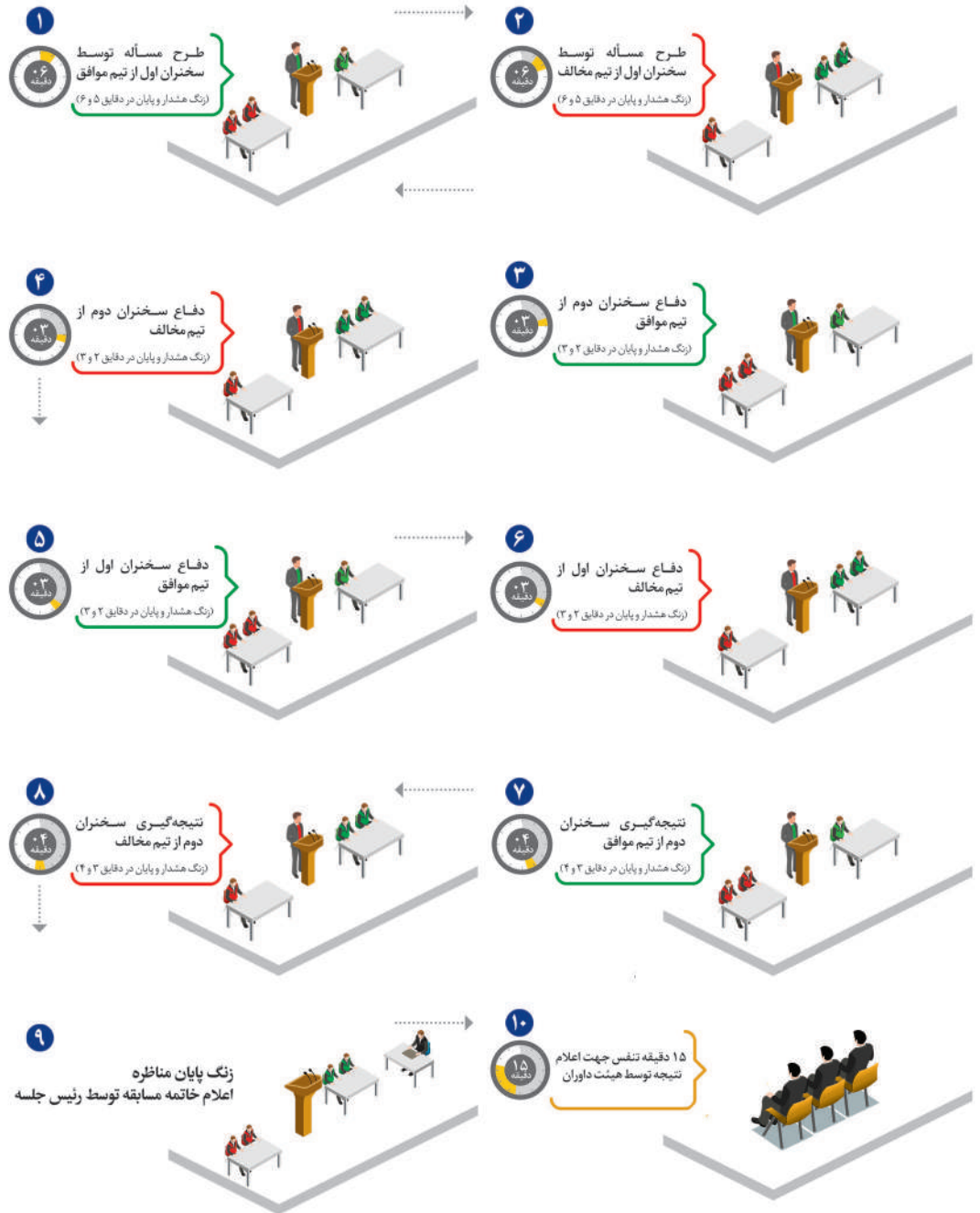
موضوع:
تعاون؛
فرصت‌ها و
چالش‌ها

روند اجرای مسابقه مناظره

موضوع:
تعاون؛
فرصت‌ها و
چالش‌ها
آبان‌ماه ۹۹

به نظر من، یکی از راه حل‌ها و اساسی‌ترین و منطقی‌ترین و بنیادی‌ترین کارهایی که می‌تواند در این کشور برای استقرار عدالت انجام بگیرد، «تعاون» است. این یک بعد قضیه است و خوشبختانه بعد دیگر قضیه هم این است که همین تعاون می‌تواند کشور را - بخصوص امروز - از لحاظ اقتصادی هم نجات بدهد.

مقام معظم رهبری (مدظله)

مرکز ملی گفت‌وگو،
مناظره و آزاداندیشی

سازمان دانشجویان

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی
معاونت امور تعاون